

Trzeci dzień ciągnięcia loterii państwowej

Przedmnik

Ilustrowany dziennik narodowy i katolicki

Nr 166 Wydanie

Rok 68

Sobota, dnia 23 lipca 1938

Cena
egzemplarza

10
groszy

Widmo nowej pożogi wojennej na Dalekim Wschodzie

Koncentracja blisko półmilionowej armii sowieckiej

Ostre pogotowie czerwonej armii — Gorączkowe tempo prac fortyfikacyjnych — Japonia, chcąc uniknąć nowej wojny z Sowietami, gotowa jest pertraktować z Moskwą

Tokio (PAT). Z różnych miast pogranicza mandżursko-sowieckiego donoszą o ponownych przesunięciach wojskowych oddziałów sowieckich i o koncentrowaniu ich w pobliżu łańcucha górskiego Czang-Ku-Feng. Na południowo-wschodnich stokach tych gór przeprowadzają żołnierze sowieccy w gorączkowym tempie prace fortyfikacyjne, budując tam kilka łańcuchów przeszkód z drutu kolczastego. Równocześnie donoszą o wzmocnieniu garnizonów sowieckich w miastach Nikolsk, Władywostok i Nowokijewsk. W środę wieczorem przeleciały ponownie granicę mandżurską trzy samoloty sowieckie.

W japońskich kołach politycznych, stojących blisko ministerstwa spraw zagranicznych, oświadczone, że w wypadku, gdyby doszło do akcji wojskowej w związku z ostatnim zajęciem pogranicznym, Japonia nie będzie dążyć do jakichkolwiek zmian terytorialnych i nie posunie się za dotychczasową granicę.

Moskwa (ATE). Sowieckie czynniki wojskowe wcale nie tają, iż oddziały sowieckie na Dalekim Wschodzie znajdują się w ostrym pogotowiu.

Tokio. (PAT). Donoszą z północnej Korei, że zaobserwowano tam transportowce sowieckie, wiozące oddziały piechoty z Władywostoku w kierunku zatoki Possiet. Zatoka ta jest najbardziej zbliżonym punktem wybrzeża sowieckiego do miejsca, w którym zaszły incydenty graniczne.

Wieczorem po niebie przebiegały smugi reflektorów okrętów wojennych sowieckich, które w ten sposób chciały uchronić się przed ewentualnym lotniczym wywiadem japońskim.

Wysunięte placówki japońskie oświetlane były reflektorami ze strony sowieckiej.

Dziennik „Niszi Niszi“ donosi z Siszin na północno-wschodnim wybrzeżu Korei, że do Władywostoku przybyły nowe oddziały sowieckie w sile 50.000 ludzi. Są to w całości oddziały zmotoryzowane. Pas umocnień pogranicznych na wschodniej granicy Mandżukuo w okolicy Nikolska został wzmocniony bardzo znacznie tak, że w obecnej chwili liczba żołnierzy oddziałów zgromadzonych w okręgu władywostockim szacowana jest na 100 tysięcy. Na wschód od Jeziora Bajkalskiego zgromadzone wojska sowieckie liczą 400.000 ludzi czyli 20 dywizyj.

Również bazy lotnicze i morskie we Władywostoku otrzymały znaczne posiłki. W obecnej chwili we Władywostoku znajduje się podobno 400 samolotów eskadr morskich i lądowych i około 20.000 marynarzy stanowiących załogę floty Dalekiego Wschodu.

NOWY INCYDENT GRANICZNY

Agencja Domei donosi o nowym incydencie pogranicznym. 12 żołnierzy sowieckich przekroczyło granicę w okolicy Sutaszan, na wschód od Hanzuli i ostrzeliwało graniczny patrol mandżurski. Żołnierze mandżurscy odpowiedzieli ogniem i wzięli do niewoli jednego żołnierza sowieckiego.

Władze Mandżukuo zarządziły wzmocnienie ochrony pogranicza.

RZĄD JAPOŃSKI RADZI

Premier ks. Konoye i min. wojny Itagaki odbyli konferencję, której tematem były zajścia po Hunszun. Następnie ks. Konoye, min. spr. zagr. Ugaki, min. wojny Itagaki i min. finansów Ikeda odbyli naradę w spra-

wie zarządzeń na wypadek, gdyby Sowiety nie wycofały się z Czangku-feng.

Te same zagadnienia były tematem konferencji cesarskiej rady przybocznej. W naradzie tej wziął również udział nowomianowany członek rady gen. Matsui, b. dowódca odcinka szanghajskiego oraz b. minister Ohtani.

Wspaniała rewia i śniadanie w Wersalu

Angielska para monarsza w mieście, pełnym wspomnień i chwały — W Sali Lustrzanej wśród przepychu i arcydzieł

Paryż. (Tel. wł.) Król Jerzy VI z prezydentem Lebrunem opuścił pałac d'Orsay o godz. 10.30 udając się pieszo na Dworzec Inwalidów, wspinał się przybrany dekoracją z flag i herbów obu państw. Przed dworcem króla i prezydenta powitał min. Sarraut a oddział gwardii republikańskiej oddał należne honory.

O godz. 10.40 pociąg królewski odjechał do Wersalu, gdzie przybył o godz. 11. Bateria artylerii dała salut honorowy 101 strzałów, a kompania piechoty morskiej oddała honory wojskowe.

Wersal, miasto pełne wspomnień i chwały, przybrało odświętny wygląd.

Król Jerzy i prezydent udali się na avenue de Paris, gdzie przyjęli trwającą przeszło półtorej godziny defiladę wojskową. W defiladzie wzięły udział prócz wojsk należących do okręgu paryskiego, oddziały 20 korpusu oraz wojska kolonialne. Zapowiedziana wielka parada powietrzna została z powodu mgły, odwołana. Przed królem i prezydentem przeleciało jedynie z szybkością 480 km. na godz. 30 francuskich samolotów myśliwskich najnowszej typu.

Po przyjęciu defilady udali się król

i prezydent do zamku wersalskiego, gdzie królowa i pani Lebrun przybyły na krótko przedtem. Orszak królewski poprzedzany był przez eskortę spahisów marokańskich.

O godz. 1 prezydent Lebrun podał ramię królowej, król zaś pani Lebrun i na czele orszaku wkroczyli do Galerii Lustrzanej najslawniejszej części zamku, tak przez wspomnienia wielkich dni historycznych, jak i przez swój przepych. W sali ustawiono długie na 37 m stół honorowy naprzeciwko ogrodu, a prócz tego dwa stoły długości 7 m i 14 małych stolików. Wśród zaproszonych na śniadanie gości znajdował się ambasador brytyjski, premier Daladier, min. Bonnet, b. prezydent Millerand, lord Halifax, min. Jeanneney, min. Zay, b. premier Chautemps, poseł Kanady, członkowie rządu francuskiego, Caillaux, maharadża Nawad Palampur, księżna Westminster, Winston Churchill, admirał Devin, amb. francuski w Londynie i wiele innych wybitnych osobistości.

Wkrótce po godz. 1 służba ubrana w liberie niebiesko-czerwoną, z białymi perukami na głowach, rozpoczęła podawać śniadanie, które było ar-

Japońskie notawiacze min przy usuwaniu zapór minowych na rzece Jang-Tse

cydzielem kuchni francuskiej. Ukryta orkiestra grała w czasie śniadania starodawne melodie francuskie.

W śniadaniu wzięło udział 260 osób. Przygotowanie śniadania zajęło podobno całą noc. Specjalne samoloty przywoziły z południa Francji szereg nowalii i przysmaków na stół królewski.

Po skończeniu śniadania brytyjska para królewska udała się do prywatnych apartamentów na krótki spoczynek, podczas gdy pozostali zaproszeni goście przeszli do salonu „Herkulesa”.

Zakończona wizyta węgierskich mężów stanu

Rzym. (PAT). Premier węgierski Imreedy przyjął w willi „Madama” podsekretarza stanu w min. korporacji Renato Ricci, z którym odbył dłuższą rozmowę nt. organizacji ministerstwa korporacji.

Premier, który zakończył oficjalną część swej wizyty, pozostał jeszcze na parę dni we Włoszech w celach wypożyczkowych.

ANGIELSKA PARA KRÓLEWSKA WE FRANCJI

Powitanie angielskiej pary królewskiej w Paryżu odbyło się z imponującą wspaniałością. Pewien obraz tego dają powyższe zdjęcia. Od lewej: król Jerzy VI w towarzystwie prezydenta Lebrun i w otoczeniu gwardii przejeżdża ulicami Paryża... dzieci francuskie ubrane w stroje o barwach angielskich, witają królewską parę

8 rządowych projektów ustaw w Sejmie

Uchwalenie ustawy, zabezpieczającej opłacalność produkcji rolniczej — Przyjęcie ordynacji wyborczych dla wsi i dla miast oraz ustawy o finansowaniu samorządu — Ożywiona dyskusja nad ustawą o kształtowaniu cen rolniczych

Warszawa. (Tel. wł.) Na czwartkowym posiedzeniu Sejmu przyjęto 8 rządowych projektów ustaw, do których Senat wprowadził poprawki oraz uchwalono w drugim i trzecim czytaniu ostatni projekt zgłoszony przez rząd, zabezpieczający opłacalność produkcji rolniczej.

W ustawie o akademii wychowania fizycznego skreślono zaproponowany przez Senat dodatek do nazwy: „wojskowa”.

Do ustawy o ustroju miasta Warszawy Senat wprowadził 27 poprawek, przeważnie natury redakcyjnej. Do ważniejszych należy: wprowadzenie proporcjonalnego głosowania przy wyborze komisji rewizyjnej, ustalenie, że wysokość opłat za usługi różnych przedsiębiorstw uchwała nie Rada Miejska, ale Magistrat, oraz że prezydent miasta zgłasza rezygnację ze swego stanowiska nie ministrowi spraw wewnętrznych, ale prezesowi Rady Ministrów.

Odrzucono trzy poprawki Senatowi: dotyczącą formalności przy pozbawianiu mandatu radnego, ograniczającą uprawnienia rad dzielnicowych oraz ustalającą uprawnienia Rady Ministrów przy rozwiązywaniu Rady Miejskiej.

Dalej odrzucono poprawkę o numerowaniu zgłoszeń kandydatów i załatwianiu protestów wyborczych w ciągu trzech miesięcy w ustawie o ordynacji wyborczej dla miast.

W ustawie o ordynacji wyborczej dla wsi odrzucono przepis, utrudniający podział gromad na okręgi i ograniczający liczbę mandatów w okręgach.

W tej formie obie ustawy przyjęto. Ustawę o finansowaniu związków samorządu terytorialnego przyjęto z kilkoma redakcyjnymi poprawkami

Sędziowie przechodzą do adwokatury

Warszawa. (Tel. wł.) Warszawska Rada Adwokacka opracowuje sprawozdanie swoje z kadencji, która mija 12 sierpnia. Przy tej okazji stwierdzono przechodzenie bardzo liczne do adwokatury sędziów i prokuratorów. Od listopada do czerwca przeszło do adwokatury 20 sędziów i prokuratorów z samego okręgu warszawskiego. (w)

Projekt ustawy aptekarskiej

Warszawa. (Tel. wł.) W Min. Opieki Społ. opracowują projekt ustawy aptekarskiej, który ma być przedstawiony izbom ustawodawczym.

Projekt przewiduje podział aptek na publiczne i zakładowe. Utrzymane zostanie wyłącznie prawo aptek do przyrządzania lekarstw na recepty oraz specjalnych lekarstw.

Wydawane będą nadal koncesje osobiste. Koncesje te będą wydawane osobom, mającym ustawowe prawo do zarządzania apteką. Koncesje prowadzonych aptek mają wygasać wraz ze śmiercią koncesjonariusza, w razie wyrezerowania się koncesji, utraty praw do wykonywania zawodu, gdy apteka będzie zamknięta przez okres dłuższy aniżeli 6 miesięcy, oraz jeżeli wbrew przepisom ustawy była prowadzona do spółki. W razie śmierci właściciela apteka będzie mogła być prowadzona przez spadkobierców przez przeciąg dwóch lat. (w)

Holenderska para w Niemczech

Haga. (PAT) Holenderska księżna Julianna i ks. Bernard udali się samochodem do Niemiec. Para książęca zamierza spędzić parę tygodni w willi wielkiego księcia meklemburskiego w Heilingendam, na wybrzeżu bałtyckim.

Ploną żydowskie kolonie w Palestynie

Jerozolima. (PAT) Wczoraj w nocy podpalono kolonię żydowską w północnej Palestynie w pobliżu Nahalal. Dwa domy kolonistów spłonęły doszczętnie. W ogniu zginęły dwie rodziny żydowskie, liczące 5 osób.

Senatu oraz jedną zasadniczą, rozszerzającą prawo pobierania opłat za nadmierne użycie dróg także na miasta wydzielone.

Przyjęto dalej ustawę o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszech-

nego użytku, ustawę o uregulowaniu gospodarki cukrowej i buraczanej, w której skreślono wprowadzony przez Senat nakaz, mający na celu zapobieganie wypadkom zwiększania plantacji.

W ustawie o uregulowaniu obrotu zwierzętami gospodarczymi odrzucono poprawkę, która pewne uprawnienia przeniosła od ministra rolnictwa na Radę Ministrów.

Najbardziej ożywioną dyskusję wywołała ustawa o kształtowaniu cen rolniczych.

Wspaniały wieczór galowy w Operze paryskiej

Żywiołowe manifestacje na cześć brytyjskiej pary królewskiej

Paryż. (PAT) Wieczór galowy w operze zgromadził całą elitę towarzystwa francuskiego i kolonii brytyjskiej. Na sali było ponad 2000 osób, reprezentujących parlament, korpus dyplomatyczny, akademię, armię, prasę itd. Mężczyźni w frakach i barwnych uniformach przy orderach stanowili tło dla wspaniałych toalet wieczorowych pań bogato obsypanych biżuterią.

Z chwilą przybycia pary królewskiej, wszyscy powstali. Królowa Elżbieta wystąpiła we wspaniałej toalecie z białego jedwabiu, wzorem której była suknia, jaką miała na sobie królowa Wiktoria w r. 1855 w czasie wizyty we Francji. Królowa z uśmiechem dziękowała za owacje. Na ciemnych jej włosach lśnił przepiękny ogień „Kohinoor” najwspanialszy i największy brylant świata, a na szyi przecudnie mieniła się wielka kolia. Na białej toalecie odcinała się jaskrawo wielka

wstęga Legii Honorowej, którą również przepasał król Jerzy.

Miał on szkarłatny mundur ze złotymi naramiennikami feldmarszałka i również z uśmiechem odpowiadał na entuzjastyczne powitania, które umilkły dopiero z pierwszymi dźwiękami angielskiego hymnu narodowego.

Po odegraniu „Marsylianki” wykonano jeden akt opery „Salambo”. W czasie przerwy para królewska spędziła kilka chwil w towarzystwie prezydenta Francji i p. Lebrun w małym salonie przy łożu.

Po zakończonym przedstawieniu długo nie milkiły owacje na cześć dostojnych gości.

Przy wyjściu z opery tłumy gromadziły się nie tylko wzdłuż trasy, lecz również i w przyległych ulicach, wiwatując żywiołowo. Władze zorganizowały szereg zabaw, balów ulicznych, koncertów itd. Wszystkie pomniki i gmachy z ratuszem na czele były wspaniale iluminowane.

Postępy wojsk gen. Franco na froncie kastellońskim

Ożywiona działalność lotnictwa narodowego — Gen. Franco został mianowany „kapitanem-generałem” hiszpańskich sił zbrojnych

Salamanka. (ATE) Komunikat ogłoszony przez narodową kwaterę główną donosi, że wojska narodowe obsadziły na froncie Castellon na odcinku frontowym Fuente kilka wsi i wzgórz.

Na wschodnim odcinku frontu Castellon odparte zostały w nocy na wtorek i w ciągu wtorku ataki wojsk „czerwonych”, przeprowadzone na kilka pozycji narodowych w Sierra Espada, przy czym republikanie ponieśli znaczne straty.

W walkach powietrznych w pobliżu Saguntu zestrzelono 4 samoloty republikańskie. Działalność lotnictwa gen. Franco na tym odcinku była niezwykle

ożywiona: prócz współdziałania z piechotą lotnicy narodowi bombardowali zakłady elektryczne oraz fabryki materiałów wojennych w dwóch miastach prowincji barcelońskiej, a mianowicie w Candalona i w Castell de Pells.

Rada Ministrów uchwaliła przywrócenie rangi „kapitana-generała” armii i marynarki. Ranga ta za czasów monarchii odpowiadała stopniom marszałka i admirała w innych krajach.

Na mocy drugiego dekretu, podpisanego przez wszystkich członków rządu, naczelnik państwa i naczelny wódz gen. Franco został mianowany kapitanem-generałem hiszpańskich sił zbrojnych na lądzie i na morzu.

Sensacyjny proces Kiepur o obrazę stanu adwokackiego

Oskarżyciel adw. Hofmokl-Ostrowski prosi o zastosowanie wobec Kiepur środka zapobiegawczego w formie zakazu wydalenia się ze stolicy

Warszawa. (Tel. wł.) Dnia 12 sierpnia odbędzie się w Sądzie Grodzkim rozprawa o obrazę stanu adwokackiego przez Jana Kiepurę w wywiadzie, udzielonym dziennikarzom w Warszawie.

Skarży adw. Hofmokl-Ostrowski. Prosi on o ukaranie Kiepur za obrazę stanu adwokackiego i wydanie względem oskarżonego w myśl art. 187 k. k. uchwały zastosowania środka zapobiegawczego w formie zakazu wydalenia się ze stolicy do czasu uprawomocnienia się wyroku.

nia się ze stolicy do czasu uprawomocnienia się wyroku.

Sprawa wynikła na tle oświadczenia Kiepur w czasie konferencji prasowej w Hotelu Europejskim, gdzie Kiepur miał powiedzieć, że gdyby nie miał opery, musiałby być adwokatem, albo pasać świnię.

Po ukazaniu się wiadomości o wytoczeniu procesu Kiepurą nadesłał oświadczenie, w którym podaje, że słowa zostały źle zrozumiane i przeinaczone. (w)

Zwłoki królowej Marii przewieziono do Bukaresztu

Bukareszt. (PAT) W czwartek rano wśród bicia dzwonów całego kraju odbył się transport zwłok rumuńskiej królowej matki z Sinaia do Bukaresztu. Specjalny pociąg królewski ciągnięty był przez dwie lokomotywy, przybrane flagami o barwach narodowych, a wagon, w którym znajdowała się trumna, zamieniony został w żałobną kaplicę.

Na wszystkich dworcach, przez które przechodził żałobny pociąg, gromadziły się tłumy ludności i żegnały na kolanach zmarłą królową, podczas gdy księża odprawiali msze żałobne.

Wśród salw armatnich i bicia wszystkich dzwonów zajeżdżał pociąg do Bukaresztu, gdzie oficerowie kawalerii wynieśli na swych barkach trumnę z wagonu. Uformował się żałobny pochód, na czele którego postępował za trumną król i rodzina królewska oraz rząd z patriarchą Mironem na czele. Trumnę przeniesiono do pałacu Cotro-

eni, stałej rezydencji zmarłej królowej, gdzie w sali bizantyjskiej umieszczono ją na katafalku, przybranym sztandarami o barwach narodowych i herbach królewskich.

Od godz. 14 rozpoczęła się przed trumną defilada ludności, która trwać będzie do soboty wieczór. W niedzielę rano trumna przewieziona będzie na miejsce wiecznego spoczynku do Curtea Argesi.

Polska ekspedycja na Spitsbergen

Warszawa. (PAT) Polska ekspedycja glaciologiczna osiągnęła cel swej podróży, lądując w punkcie z góry obranym, mianowicie na równinie Kaffe Oyra, na zachodnim wybrzeżu Spitzbergenu, pomiędzy Fiordem Lodowym (Ice Fiord) a Zatoką Królewską (Kings bay).

O wypuszczenie z więzienia Gorgonowej

Warszawa. (Tel. wł.) Obrońcy skazanej na 8 lat więzienia Rity Gorgonowej, zabójczyni córki lwowskiego technika budowlanego, Lusi Zarem-bianki, podjęli starania o wypuszczenie Gorgonowej na wolność. Do kancelarii Pana Prezydenta złożyli podanie o przedterminowe zwolnienie z więzienia kobiecego w Fordonie. Głównym argumentem jest odbycie ponad dwie trzecie kary i dobre sprawowanie w więzieniu. (w)

„Wewnętrzna” armia sowiecka

Moskwa. (ATE) Spodziewane jest ogłoszenie rozkazu marsz. Woroszyłowa w sprawie nowej armii sowieckiej, która ma się składać wyłącznie z członków partii komunistycznej w wieku do lat 60. Zadaniem nowej formacji wojskowej ma być „obrona idei partii i zdobyci rewolucyjnych przed wewnętrzny wrogiem” bowiem nawet na wypadek wojny ta formacja wojskowa nie uda się na front, lecz będzie czuwała nad bezpieczeństwem wewnętrznym. Organizacja tej formacji ma być podobno wzorowana na organizacji narodo-wo-socjalistycznych SS i SA.

Sowieckie zbrojenia morskie

Moskwa. (ATE) W ZSRR czynione są gorące prace przygotowania do zbrojeń na morzu. Zakłady przemysłowe pracujące dla zbrojeń morskich bez przerwy powiększają swoje załogi i są czynne dzień i noc. Praca w tych zakładach jest otoczona tajemnicą, co wskazywałoby na to, że, pomimo podpisania z Anglią układu o komunikowaniu sobie programu budowy okrętów wojennych, Sowiety nie są skłonne ujawnić faktyczny stan swych zbrojeń.

Jak wielką jest troska o tę tajemnicę, świadczy fakt, że z zakładów tych są usuwani bezwzględnie wszyscy robotnicy pochodzenia nierosyjskiego. Tak np. w zakładach im. Ordżonikidze (dawne Bałtyckie Zakłady Budowy Okrętów) usunięto ponad 1.000 robotników z pochodzenia Finów, Polaków, Estończyków, Łotyszów itd.

Nowoczesna awionetka dla klubu lotniczego

Warszawa. (Tel. wł.) Podczas ostatniego rejsu „Batorego” z Ameryki przewieziono dla klubu lotniczego w Kopenhadze nowoczesną awionetkę, skonstruowaną w Stanach Zjednoczonych. (w)

Rasistyczna instytucja we Włoszech

Rzym. (PAT) „Il Popolo d'Italia” donosi, że Centralny urząd demograficzny przy Min. Spraw Wewnętrznych przekształcony został w Dyрекcję Generalną Spraw Demograficznych i Rasowych, co niewątpliwie stoi w związku z enuncjacją profesorów włoskich w sprawie rasizmu.

Dr med. H. ZIOMKOWSKI

specj. chorób skór. wener. i mocznicowych
Łódź, 6 Sierpnia 2, tel. 118-33.
Przyjmuje 9-12 i 3-9, w niedzielę 9-12.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Z. U. z podziękowaniem Najśw. Sercu Jezus. za doznane łaski i prośbą o opiekę i pomoc 5.— J. R. w pewnej intencji z prośbą o wysłuchanie i opiekę 5.—, razem z poprzednio pokwitowanymi 186.50 złotych.

Na dokończenie budowy kościoła w Luboniu: Gniazdo Sokole Krzesiny 25.—, razem z poprzednio pokwitowanymi 175.50 zł.

Z NASZEGO STANOWISKA

Najprzód był ideał większości

Z zagadnień polityki i samorządu wczoraj i dziś

Do roku Pańskiego 1938, tzn. do chwili rozpoczęcia obrad Sejmu nad nową ordynacją wyborczą miejską i wiejską byliśmy świadkami ciekawego zjawiska. Oto „sanacja” we wszystkich aktach wyborczych zarówno do parlamentu, jak i do ciał samorządowych, objawiała jedną zdecydowaną tendencję: zdobyć za wszelką cenę większość mandatów.

W pierwszej fazie łatwo to nie szło. Brak było po prostu należytej znajomości „techniki” wyborczej.

W ciągu jednakże kilku lat praktyki wykształcili się technicy od „zdebywania” większości. Wybory zaczęły zapewniać „przygniatającą” większość dla BBWR zarówno w parlamencie, jak i w samorządzie.

Nastał okres słynnych „cudów” nad urną. W konsekwencji powstało w społeczeństwie pojęcie uczciwych wyborów. BBWR odnosił „przygniatające” sukcesy, w kraju mówiono o uczciwych, czystych wyborach, które byłyby jedyną miarą nastrojów i kierunku rozwoju myśli i dążeń politycznych społeczeństwa.

„Sanacyjni” technicy od wyborów powiedzieli sobie: — Dobrze. Chcecie uczciwych wyborów? Zgoda. Ale najprzód musimy zmienić konstytucję, no i ordynację wyborczą, tak, by wybory były uczciwe, lecz, by równocześnie zapewniły nam większość.

W 1935 r. zmieniono więc ustawę konstytucyjną i ordynację wyborczą, którą tak skonstruowano, że wybory istotnie mogły odbyć się bez cudów, bo nie-członek lub nie-zwolennik BBWR miał szanse przejścia do parlamentu z taką „łatwością”, jak wielbił przez ucho igielne...

W rezultacie wybory odbyły się zupełnie w rodzinnym kole. Czy uczciwe i bez cudów — o tym najwyższej oni między sobą mogliby coś powiedzieć. Wszystko co nie było BBWR lub jego filiacją, w wyborach udziału nie wzięło. Rok 1935 był więc widowiskiem absolutnego „zwycięstwa” BB, a zarazem jego pogrzebanie. Okazał się on już w nowym, jednolitym parlamencie niepotrzebny. Został zlikwidowany.

Zasada więc posiadania za wszelką cenę większości przez „sanację” odnio-

śla w 1935 r. pełny tryumf. W tej walce o większość do równej doskonałości doszli słynni prawnicy, interpretatorzy, jak i działacze „terenowi” w osobach soltysów i wójtów. Wszyscy razem rzucili swój „geniusz” w pracy nad zdobyciem większości.

Zwycięstwo ówczesne było tak „oszałamiające”, że aż zwycięzcom zrobiło się nieswojo. Szybko sami dostrzegli paradoksalną sytuację. Niby ideał przygniatającej większości w Sejmie został zrealizowany, ale ta większość od razu odczuła, że jest w próżni, że nie ma żadnego oparcia w kraju.

I oto ci, którzy zachwycali się ordynacją wyborczą z 1935 r. (konserwatyści), pierwsi poczęli trąbić na odwrót stawiając tezę, że Sejm właściwie niczego i nikogo nie reprezentuje, że nie ma żadnego oddźwięku w kraju i że należy pomyśleć o zmianie ordynacji wyborczej.

Tymczasem w kraju odbywała się szybko postępująca naprzód koncentracja sił politycznych frontu narodowego. Inne grupy polityczne nie tyle rosły w siłę, co w apetyty na demokratyczne wybory, których coraz natężej domagały się także „sanacyjne” grupki demoliberalne, widząc w nich zachorski lek uniwersalny na

wszystkie dolegliwości, słowem taki przysłówiowy rycynus, który usunie, mówiąc lapidarnie, przewlekłą obstrukcję polityczną.

Rozsądniejsi specjaliści od zdobywania większości nie brali rzeczy na gorąco, stojąc na stanowisku, że kwestia zmiany ordynacji wyborczej do parlamentu, to muzyka dalekiej przyszłości. Niesposób bowiem mówić o zmianie ordynacji, gdy naród jest „rozbit”. Naprzód należy go zjednoczyć, a potem na tej podstawie można będzie mówić o zmianie systemu wyborczego.

Powołano więc do tej misji „Obóz Zjednoczenia Narodowego”, którego jednoczenie po roku skończyło się... na wieży Babel. Wyjście pika Sławka z „zaczysza domowego” i objęcie marszałkostwa Sejmu niewątpliwie przyczyniło się do dalszego osłabienia pozycji „Ozonu”, bo dziś mówi się już o organizacji społeczeństwa na innej płaszczyźnie, a nadto uchylły jakoś do ciał ustawodawczych.

Wszystkie więc dotychczasowe wysiłki polityczne „sanacji” można scharakteryzować jako nieprzejędane holdowanie zasadzie posiadania choćby na fikcji opartej większości. (J. Ł.)

JAPOŃSKI GABINET

Rząd japoński stoi przed poważną dla swego kraju groźbą nowej wojny z Sowietami. Na zdjęciu gabinet japoński. W pierwszym rzędzie od lewej: min. spr. zagr. gen. Ugaki, premier ks. Konoye, min. oświaty gen. Araki, minister skarbu Ikeda, min. użyteczności publ. markiz Koichi Kido i min. spr. wewn. admirał Suetsugu

Ciężkie zmartwienie z „wyprowadzeniem” Żydów z Europy

Konferencja w Evian, poświęcona sprawie emigracji żydowskiej z Niemiec i Austrii pod ogólniejszym szyldem „uchodźców politycznych”, została zamknięta bez określonego wyniku. Obrady mają być wznowione w sierpniu.

Z dotychczasowego stanowiska różnych państw na konferencji można wnioskować, że i wówczas sprawa „uchodźców politycznych” semickiego pochodzenia nie posunie się dużo naprzód.

Na przebiegu konferencji wpłynęło niezawodnie stanowisko samych Żydów, którzy nie zdradzali najmniejszego entuzjazmu dla pomysłów emigracyjnych. Żądania swoje zaciętni oni jedynie dokoła emigracji palestyńskiej, przyjmując bardzo kwaśno wszelkie inne pomysły osadnicze.

Wyjątek pod tym względem stanowi żydostwo niemieckie. Pod wpływem zdecydowanej polityki antyżydowskiej systemu hitlerowskiego stracono tam nadzieję na przetrzymanie „ciężkich czasów”. Zasadzie tej hołduje natomiast w skrytości ducha żydostwo w tych krajach, które mniej lub więcej zdecy-

dowanie dążą do wyzwolenia się od uciążliwego sąsiedztwa żydowskiego.

Państwa europejskie: Wielka Brytania, Francja, Belgia, Holandia, — dalej państwa amerykańskie mimo rozporządzania ogromnymi przestrzeniami do kolonizacji broniły się przed przyjęciem emigracji argumentem, że większość nadmiar Żydów rozbudziłby nastroje... antysemityczne.

Stanowisko mocarstw dowodzi, że nie mają one zrozumienia dla tak kapitalnego zagadnienia „wyprowadzenia” Żydów z tych państw, które cierpią na skutek liczebności Żydów i ich szkodliwego ciążenia na całe życie zbiorowe. Słusznie też stwierdza „Warsz. Dziennik Narodowy”, że wobec takiego stanu rzeczy „wielki proces wyjęcia Żydów z Europy nie może być dokonany bez przymusu ze strony państw i narodów zainteresowanych. Przymus ten powinien być przeto zastosowany w rozmiarach i formach, dostosowanych do każdorazowych warunków czasu i miejsca”.

Egzekutywa Światowego Kongresu Żydowskiego wydała w związku z za-

kończeniem konferencji w Evian oświadczenie. M. i. powiedziano tam: „Z radością stwierdzamy, że reprezentowane na konferencji pomocy uchodźcom kraje z głębokim zrozumieniem i humanitaryzmem potępiły barbarzyńskie prześladowania, których przedmiotem są Żydzi.”

„Co się tyczy uchwał powziętych w Evian, to Światowy Kongres Żydowski całkowicie zgadza się z podstawową ideą rezolucji, która wypowiada się za likwidacją chaotycznej emigracji i ustanowienia planowej zorganizowanej akcji emigracyjnej.”

Sfałszowany okólnik premiera Składkowskiego

Śląski Urząd Wojewódzki ogłosił komunikat w sprawie następującej:

„W ostatnim czasie zdarzają się dosyć liczne wypadki, że funkcjonariusze państwowi z różnych działów administracji terenu województwa śląskiego zwracają się z pominięciem przepisanej drogi służbowej bezpośrednio do p. prezesa Rady Ministrów z różnorodnymi prośbami, natury służbowej, powołując się przy tym na rzekomo przez p. prezesa Rady Ministrów wydany okólnik z 22 grudnia 1936 r. nr. 125-36.

„Urząd Wojewódzki Śląski na skutek polecenia Min. Spraw Wewn. komunikuje, że p. prezes Rady Ministrów okólnika z dnia 22 grudnia 1936 r. nr. 125-36 nie wydał, i że rozpowszechniany na terenie województwa śląskiego okólnik z tej daty jest fałszyfikatem.”

P. premier Składkowski jest znanym zwolennikiem okólników w rozmaitych sprawach. Widocznie wydał ich już tyle, że jakiś niesumienny dowcipniś sfałszował sobie jeden do kompletu.

Zajścia antyżydowskie w Dryświatach

Jak donosi wileńskie „Słowo”, na tle napaści Żydów na jednego z chrześcijan w miasteczku Dryświaty na Wileńszczyźnie doszło do dotkliwego pobicia Żydów.

Na grupę Żydów, którzy napastowali niejakiemu Borkowskiego, rzuciło się kilkunastu zamieszkałych tam chrześcijan. W wyniku walki, która przeniosła się na ulicę zamieszkałą przez Żydów, wybito wiele szyb i powyrywano drzwi i okiennice w wielu sklepach i domach żydowskich.

Zajścia te mają podłoże głębsze w całkowitym opanowaniu miejscowego handlu przez Żydów.

Na żadne kompromisy nie pójdą „Ukraińcy”

Omawiając, mające się odbyć wybory do samorządów, prasa ukraińska spod znaku „Frontu Jedności Narodowej” atakuje dotychczasową politykę Undy, oświadcza, że za żadną cenę nie pójdą na jakiegokolwiek kompromisy natury porozumiewawczej między poszczególnymi narodowościami, rzekomo celem zabezpieczenia mandatów dla Ukraińców, co w praktyce zawsze daje im mniej mandatów jak istotnie należy. Dwa hasła muszą przyswieszczać wszystkim Ukraińcom: bezkompromisowa walka o pełny wpływ na życie samorządowe oraz właściwi ludzie na kierujące miejsca w samorządach.

Co pewniejsze — kogut czy zegarek?

„Leningradzka Prawda” radzi mieszkańcom tego trzymilionowego miasta, aby zamiast zegarków sowieckich nabywali lepiej koguty, bo to o wiele pewniejsze: według piana koguta można się przynajmniej mniej więcej zorientować w czasie, natomiast zegarki wyrabiane w Leningradzie są zupełnie nieobliczalne.

Naprawa zegarka jest szczególnym połączeniem groteski z męczarnią i to długotrwałą. Jakis inżynier, Stukolow, w liście do redakcji „Leningradzkiej Prawdy” tak opisuje tę sprawę:

„16 kwietnia rb. oddałem budzik do naprawy. 22 kwietnia otrzymałem go z powrotem. 20 maja znów oddałem do naprawy. 26 maja zwrócono mi go i 28 maja znów oddałem do 5 czerwca. Zapisalem to w księdze zażeń. Gdy pisałem tworzył się ogonek do księgi zażeń: za mną stały jeszcze dwie osoby, które pragnęły wpisać tam to samo co i ja...”

Słowem od zegarka lepszy stanowczo kogut. Ale co zrobią biedni mieszkańcy Leningradu gdy i koguty zaczną zawodzić?

Potworne zażyczenie półpaństwowej linii okrętowej

Amerykańskie pismo „Travel Trade”, zawierające m. i. spisy ważniejszych urzędników, pracujących w nowojorskich oddziałach amerykańskich i europejskich linii okrętowych, przynosi w nrze 5 z czerwca rb. na str. 29 następujące dane dotyczące naszej półpaństwowej Linii Gdynia — Ameryka (cytujemy za jednym z dzienników warszawskich):

„Gdynia — America Line 32 Pearl Street, New York City. Bowling Green 9-1919. D. Israel's Passenger Traffic Manager. S. Y. Smith Assistant Passenger Traffic Manager. A. M. Shelow Assistant Passenger Traffic Manager.

„Tourist Class Dept.: S. Y. Smith, Manager. S. Sztam. Assistant. S. L. Winckelman. Assistant. S. Rylski.

„Third Class Dept.: L. Komer, Manager. J. P. Enemark.”

„Cruise Dept.: A. M. Shelow, Manager. L. Adler.

„Prepaid: M. Jaffe.

„Agency and Sales Promotion: Joseph Torck, Manager. S. Dattner.

„Scandinavian Dep.: W. Jacobsen, H. J. P. Enemark.

Na 15 nazwisk urzędników jedno zaledwie ma brzmienie polskie, 8 wyraźnie żydowskie, narodowość pozostałych 6-ciu trudno określić, chociaż można równie dobrze przyjąć, że są to także wszyscy Żydzi.

Co na to zarząd Linii Gdynia — Ameryka?

Tabela loterii

3 dzień cięgnięcia 2-ej klasy 42 Loterii Państwowej

I i II cięgnięcie Główne wygrane

Główna wygrana 125.000 zł.
padła na nr. 53377

15.000 zł.: 27393
10.000 zł.: 30200
2.000 zł.: 14854 68207 70200
1.000 zł.: 18204 46047 52287
68178 74055
500 zł.: 6248 13827 17160 23549
27154 32492 33065 57504 97999
134980

250 zł.: 7562 18103 22445 23811
34187 35330 36605 42978 51134
52755 58915 60969 63389 63288
65576 65631 72779 75316 75453
76225 83438 85483 86037 88884
89399 94715 101807 109342 111980
119541 120815 123202 130515
147090 150351 153979

Wygrane po 125 zł.

377 734 755 909 209 536 689
3038 265 30 979 4073 418 614 790
5668 989 6243 18 346 457 533 860
66 7234 562 677 743 90 889 954
80092 577 782 846 9515 677 10733
38 872 98 97 8 11170 217 124 59
13210 14100 716 806 15272 367 23
992 16318 751 23 820 68 17333
597 937 18245 631 20145 415 49
25 866 8 532 21180 309 67 620
22650 533 549 62 787 811 24310
801 25431 503 674 861 26464 575
725 27617 28111 395 466 569
29177 629 556 30026 30701 814 57
81 31144 264 773 84 32372 761 901
33098 251 444 70 501 83 640 722
434150 694 701 35099 313 36186 301
533 81 716 68 92 911 37347 49 0587
737 838 38502 39021 30 40170 223
560 708 997 41126 975 42041 866
43194 228 801 74 981 44262 657 61
710 45393 412 83 834 46147 291 47143
254 676 48047 32 117 65 365 90 743
86 802 49327 69 420 50125 441 642
51010 317 663 5 52046 189 651 979
58133 282 467 931 54334 536 766
51538 229 489 771 56311 487 534 46
708 90 57325 577 881 58013 740 59530
6017 475 980 61250 492 593 62066 405
900 68138 9 216 754 975 64133 646
832

65187 382 876 66083 67029 141 71
80 607 9 821 950 83 68215 58 930
69005 612 65 865 74 70166 72 90 716
376 71507 856 992 72205 46 379 667
772 73076 321 360 475 75458 76093
190 301 77272 381 990 78139 829
79104 319 415 31 702
80106 270 738 942 81171 544 82118
319 449 81 83279 689 781 84724 832
89 950 62 85223 773 969 86158 390
92 96 627 735 46 96 814 87352 68 768
88208 49 440 59 720 845 47 919 45
89392 746 90227 29 623 803 81377
92232 542 75 779 894 93170 595 94008
694 95002 119 300 418 909 96411 695
97398 605 725 93 98020 119 58
86 244 587 747 810 32 63 79 9551
800 100270 639 840 42 87 101404
509 635 53 102263 103512 104140
573 661 91 846 105073 176 513
106397 412 585 717 107064 707 25
108021 109432 917 110692 111122
236 698 758 112346 627 113043 80
505 712 114872 115071 155 253 735
116021 230 643 720 869 117122 447
118247 421 523 784 119074 364 833
120265 674 121474 560 724 25 952 70
122109 540 623 85 801 70 123125
315 88 440 935 124226 309 610
125001 185 414 126237 127571 128025

233 758
120231 130541 727 131448 653 64
930 132419 519 133027 267 134173
692 135155 136240 737 486 853 978
137194 691 919 138659 139001 390
8 622 815 140269 328 488 141091
525 34 41 889 909 15 142515 728
143158 335 49 432 83 97 855
144170 615 41 726 145040 567 611
20 146183 755 147152 313 586
147152 313 586 148217 306 846
149010 212 34 387 579 800 44
150046 112 70 443 151397 406 22
538 705 152234 551 85 684 158842
154109 273 80 389 539 838 963 95
155488 671 702 843 907 96 156731
157096 660 987 158165 159137 382
988

Wygrane po 62,50 zł.

63 110 264 351 522 33 692 1100
1022 1310 430 90 503 20 16 82
1756 867 2414 535 670 712 46 987
3134 807 552 92 536 90 849 4237
455 717 31 899 5049 182 307 13 42
55 670 750 69 815 6166 218 67 422
743 7136 89 283 404 656 704 831
8143 140 375 566 872 66 54 922
9109 231 560 877 913 10104 111
209 521 733 89 890 908 50 11063
123 78 203 330 94 508 764 12318
416 99 630 70 84 882 13238 415
747 79 94 891 901 55 14014 106
275 854 55 15029 626 855 970
16091 117 51 206 381 82 528 763
17190 299 558 660 709 928 18204
431 45 19212 54 310 417 81 827
908 11 20075 200 427 20080 379
508 741 833 37 47 88 22043 153
370 525 604 23384 401 33 579 830
998 24478 570 703 25150 249 319
476 618 909 74 26071 176 77 229
510 94 791 10 884 982 27099 393
414 36 591 606 14 805 985 28011
235 498 638 36 29159 227 52 92
93 569 91 702 24 949 30089 200
36 437 598 656 749 31159 272 493
32075 492 597 634 904.

33016 68 73 309 501 767 68 34101
46 566 689 841 954 35117 31 10 371
400 534 611 36210 53 458 548 66 698
832 591 50 37 33 195 212 60 318 67
544 609 87 99 827 38249 71 326 406
511 7 709 854 917 3900 212 379 521
75 809 40524 686 753 820 93 41161
289 610 849 938 43480 504 745 824
40416 208 70 69 0880 45107 520 791
862 46028 531 601 783 850 47430 60
57 555 67 918 48123 70 798 49133 91
355 90 467 739 806 50019 4119 542
715 843 51340 757 52145 227 306 24
485 670 81 2923 53087 94 206 487 542
866 54023 132 591 667 755 66 833
55016 53 108 20 325 56289 456 57115
220 542 669 984 58283 420 59798
60296 434 566 74 8 86 700 61085
312 61 410 79 863 951 6208 82 405
55 522 691 729 933 63282 873 64529
75 839

65044 197 395 882 996 66057 311
508 698 772 90 87036 82 479 727 65
911 68171 202 417 560 67 763 818 92
69003 66 82 131 438 781 869 70145
200 345 633 780 807 71208 48 428 79
589 607 61 850 72065 70 660 937
73068 368 495 760 890 74887 97 75055
277 628 76307 37 412 591 694 747 953
92 77019 148 322 730 939 78192 268
615 973 79210 56 430 530 629 56
80066 92 246 389 588 652 713 950
56 81117 212 53 61 744 851 963 82100
207 423 713 960 83336 96 414 683
84276 437 741 843 99 85291 601 86044
285 87002 518 88 838 915 70 88599
732 38 809 89214 97 411 90022 260
584 621 91006 402 61 556 650 801
92198 732 63 93011 23 292 425 553
911 54 63 94214 48 360 419 514 601
78 98 941 58 95134 204 317 608 46
65 796 901 39 96499 785 827

97164 527 934 98019 31 768 223
55 375 604 99006 108 29 93 815 565
875 82 932 90 100245 53 634 870
101123 82 313 35 961 102326 657
749 817 103468 563 94 871 104034
708 807 42 948 105077 173 268 357
67 514 52 680 860 106178 381 436
18028 53 546 796 109179 444 534
71 74 78 906 110037 98 259 585 87
657 969 111378 672 89 112220 452
85 502 32 113138 85 290 324 441
627 748 114020 43 67 243 617 943
83 115235 602 28 116564 947 75
117247 602 49 118013 247 583 647
775 119410 513 120824 925 121752
122354 554 498 757 943 123119 87
293 853 124283 338 458 61 869
125559 777 842 126564 963 127478
128295 424 96 841

129047 279 695 806 130132 258
95 520 71 623 782 971 131202 345
89 532 761 132089 308 16 48 912
133495 134097 452 76 135069 248
53 818 136191 137014 126 76 319
39 638 701 803 900 97 138004 157
508 139044 92 672 86 715 835
140082 120 70 266 303 141290 529
620 85 7 789 901 89 142380 428 509
781 890 143353 4 411 5 597 652
144037 361 97 485 687 869 145011
81 3 191 923 510 42 685 704 811 27
146043 182 355 499 537 770 953
147238 518 667 148205 459 587
876 974 149210 404 63 577 644
150454 610 98 839 91 151050 72
158 256 152160 402 580 613 708
153004 136 260 306 419 577 8
154023 207 28 439 697 895 155003
196 944 156496 848 928 157026 230
65 332 69 79 620 852 158032 442
515 63 723 866 159774 88

III cięgnięcie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000 zł.
padła na nr. 99746

75.000 zł. na nr. 131106
50.000 zł. na nr. 67422
10.000 zł. na nr. 55084
5.000 zł. na nr. 31271 58020
2.000 zł. nr. 8978 45690 58042
84440 159155
1.000 zł. na nr. 36279 38007 41003
69718 70714 89057 92616 102176
139274
500 zł. na nr. nr. 10413 13119
18879 23224 36087 46319 48470 51638
58334 63323 67549 79700 101050
132303 140356

250 zł. na nr. nr. 2769 9041 9712
10821 13308 16908 17485 19116 25764
30005 32580 33003 36174 38943
42815 49488 50518 53340 55345
56425 65725 66530 69248 72672
73396 74295 80363 87574 91493
102192 109587 110109 11208 112450
120645 132108 133399 139871 146636
153930 154026 156145 158646 158788

Wygrane po 125 zł.

363 1130 347 2024 515 54 700 29
858 3122 388 542 729 4049 963 5845
6258 535 7116 343 9924 100457 681
759 11328 429 917 34 12150 622 904
13318 14505 15306 88 542 16815 18285
19128 20608 21597 602 703 22609 822
23467 760 851 24689 25786 26063
27096 961 28207 29826 30773 31688
32401 34588 35293 472 788 36373
623 24 903 37661 39069 312 635 978
40246 801 41450 43531 44525 99 623
46978 47698 48198 418 49062 50148
793 5104 5306 5210 53583 54151 781
55199 808 53 56202 57302 29 59550
60041 61244 320 62687 63608 64579
821 65207 77 98 320 91 808 66793
67484 69037 134 70741 71376 978
72423 532 73538 77289 550 909 78254
482 711 79045 205 80108 586 878
81621 82047 334 548 83882 84648
85177 86157 234 461 604 804 87374
648 88723 815 22 90449 728 42 91717
93255 94457 95766 96393 98269 99315
101081 438 643 735 103191 984 104068
295 415 105133 498 607 106128 545
753 107184 278 787 108051 110195

214 853 962 111892 112013 564 962
113651 114184 576 961 115299 116950
117446 118189 419 119773 120081 178
121833 974 122340 123073 153 396
124170 126095 867 127132 453 54 520
864 128471 129153 786 40 972 130510
26 131912 132673 133976 134661 878
135790 137849 990 1338272 139833
140200 75 666 141068 142926
143547 53 145003 676 730 146075
281 147471 149495 150768 151121 718
922 153544 154766 156060 91 122 353
158507 699 858 971 159921.

Wygrane po 62,50 zł.

124 440 877 1045 167 626 68 742
99 2329 528 743 838 3138 380 4209
338 75 989 5800 617 59 833 57 964
6947 7033 151 317 501 720 29 928
8478 9501 930 10077 160 432 686 764
975 11088 675 932 12229 747 13815
29 975 510 71 14356 451 74 976
15810 589 961 16068 627 916 17218
673 18091 192 236 622 19012 154 715
2039 842 904 21318 402 22356 87 454
681 994 23836 88 24731 25133 67 251
408 877 26513 690 27216 825 28922
29478 30399 31255 438 738 32232 791
33020 329 84 756 847 34202 310 429
999 35583 367723 37125 316 550 653
38333 82 665 39240 40249 920 41122
343 405 42654 765 805 42654 765 805
43182 639 44138 760 73 856 45490
47361 602 48325 694 818 941 49414
572 50228 583 97 764 51243 363 54151
55283 56472 579 604 41 754 903 57334
564 58077 388 551 60 787 824 59177
241 634 842 60133 231 734 931 36
61932 81 62201 451 902 63737 65120
650 66329 67713 802 68010 69041
734 814 98 70225 71534 891 73109
588 74106 77 427 80 89 508 759
76332 962 77026 366 400 516 794 935
70 78140 475 79116 465 80397 688
760 81177 239 350 82221 83099 555
727 866 84729 922 85424 833 86048
87086 878 88230 803 89194 388 90098
171 91164 460 928 92528 872 93179
95 299 374 499 757 94762 909 95296
800 96284 784 97020 289 8 35 98689
995 99374 885 100112 506 101843 532
102508 804 103806 63 104147 965
105378 85 763 919 106141 340 865
108514 642 66 110257 749 111082 181
781 987 112280 114354 458 115183 59
296 593 959 116203 117105 118061
125 119213 562 769 120151 70 337
121041 75 310 604 42 122063 761
123228 24668 125023 126511 817
127760 886 128076 238 129089 296
827 130156 396 775 848 924 52 133416
742 133206 450 58 134134 270 316
959 135088 371 423 634 805 136243
613 137047 893 139418
140846 141777 142014 872 87
143037 799 144517 145034 146180
147427 788 971 148071 96 867 919
149244 963 150543 151074 152 417
24 626 843 88 152511 153016 456 661
866 87 154525 766 155235 306 156188
157784 158237 310 159188 347 583

IV cięgnięcie

Wygrane po 125 zł.

2058 251 529 666 993 3745 920
4250 62 363 610 90 5463 542 636
860 7175 8404 746 9132 10137 63
308 11772 808 12310 456 592 856
13564 67 86 14039 246 15249 16007
446 501 31 735 17127 18021 433
67 706 19538 97.
20086 21401 802 22383 522 972
23109 24450 575 695 971 25465
29659 30364 95 437 31634 60 32866
38100 612 923 48 34281 782 35546
817 36643 37063 458 864 38640
39909.
40161 41350 42012 713 25 45431
44019 304 46114 413 688 47182
425 29 516 906 48451 49174 664
50065 520 835 51118 492 52615
8070 55385 477 655 56164 945
57487 58705 889 597

Letniczki spowodowały śmierć flisaka

Nieuzasadniona panika przyczyną tragedii na Dunajcu

Nowy Sącz, 21. 7. — W czasie przepływania czterech połączonych łodzi wiozących Dunajcem wycieczkę złożoną z ośmiu osób do Szczawnicy zdarzył się wypadek, który pociągnął za sobą śmierć flisaka Mariana Koterby.

Mianowicie jedna z łodzi zawadziła o skałę podwodną, co spowodowało, że przód jej zaczęła zalewać woda. Ponieważ zachodziła obawa, że prąd może łódź wywrócić, flisak Koterba wskoczył do wody, usiłując łódź zepchnąć ze skały.

W tym momencie dwie letniczki przestraszone nagłym zachwianiem się łodzi pomimo, że nie groziło im żadne niebezpieczeństwo wyskoczyły z łodzi, wpadając na flisaka.

Ogarnięci paniką pozostali uczestnicy wycieczki również wyskoczyli z łodzi do Dunajca, dopływając do brzegu. Tragicznie jednak przedstawiali się losy Koterby, który musiał puścić się łodzi, aby ratować letniczki, które wpadły na niego. Jedną z nich chwycił go kurczowo za szyję i prawie uduszonego po krótkiej dramatycznej walce pociągnął na dno.

Obie sprawczynie paniki wyratował drugi flisak, który doprowadził łódź do brzegu. Koterba jednak utonął w nurtach rzeki. Zwłoki bohatera

skiego flisaka, który zginął na posto-runku znaleziono dopiero w kilka go-dzin po wypadku w dolnym biegu rzeki.

Tragiczna śmierć flisaka spowo-dowana nieuzasadnioną pani-ką pasażerów wywołała wstrząsające wrażenie.

Dziewczyna-niedźwiedź

Niesamowita historia dziewczyny, porwanej i wychowanej przez niedźwiedzie

Stambuł, 21. 7. — Prasa turecka donosi, że w lasach Brussa udało się myśliwym odnaleźć dziewczynkę w wieku 12—13 lat uprowadzoną w swoim czasie przez niedźwiedzie. W chwili porwania dziewczynka miała około 2 lat.

Dziewczynę umieszczono w domu dla obłąkanych w Bakirköj nad Bosforem, gdzie znajduje się pod opieką psychiatrów. Dziewczyna rzuca się na ludzi, drapie, kąsa, wydając pomruki jak niedźwiedź. W pierwszych dniach swego pobytu w szpitalu dziewczynka

zamiast się umyć, obliżywała się jak zwierzęta. Obecnie pozwala się już myć mydłem.

Skutkiem 10-letniego przebywania

Bandyta położył trupem właściciela willi

gdy ten schwytał go na gorącym uczynku kradzieży

Warszawa. (Tel. wł.) W nocy ze środy na czwartek zamordowano właściciela willi w Gólkowie za Piasecz-

nem, Edmunda Chrostowskiego. Chrostowski, ceniony kupiec warszawski w willi tej spędzał lato z rodziną. Na noc codziennie przyjeżdżał z miasta.

Ostatniej nocy posłyszał szmery. Okazało się, że dostał się do mieszkania złodziej, którego Chrostowski chwycił za kark. Schwytywany niespodziewanie złodziej strzelił do niego i położył Chrostowskiego trupem na miejscu, sam zaś wraz z innymi współnikami zbiegł.

Na miejsce wypadku przybyły władze śledcze.

Policja przypuszcza, że morderstwa dokonał ten sam zbrodniarz, który przed dwoma tygodniami zamordował prof. Gantnera w Rembertowie wraz z jego żoną. Zachowanie się bandytów podczas rabunku i morderstwa jest niemal identyczne. Również rysopis podany przez żony zamordowanych zgadza się.

Zabójca śp. Gantnera w Rembertowie nie bał się zaalarmować wystrzałem pobliskiego posterunku wojskowego.

W Gólkowie przy małżonkach byli dwaj synowie, córka z zięciem oraz służąca. O ich obecności morderca musiał wiedzieć, działał więc szybko, strzelając. Równocześnie wiedział, że na zewnątrz willi nie grozi mu żadne niebezpieczeństwo.

Do Chrostowskiego strzał był oddany z bliska. Świadczy o tym osmolone czoło i znalezione w ranie części niespalonego prochu. (w)

Były minister austriacki dyrektorem fabryki

Warszawa. (Tel. wł.) Były austriacki min. spraw zagranicznych Guido Schmidt, który należał do zwolenników hitlerowskich w Austrii, został mianowany dyrektorem największej w Austrii fabryki amunicji Hirtenberg. (w)

Powrót P. Prezydenta z wyczasów

Warszawa. (Tel. wł.) Powrót Pana Prezydenta z nad Adriatyku spodziewany jest w początkach sierpnia.

POLYKACZ OGNI
Generalna próba „artysty” przed urządzaniem wrocławskich igrzyskami sportowych

Jak z bajki

Szczepan Turów był przed wojną urzędnikiem państwowym w Warszawie i posiadał dość znaczny majątek w domu oraz terenach na Saskiej Kępie. Przyszła jednak wojna i T. musiał uciekać, a nieruchomości swoje pozostawił w zarządzie znajomego szewca Stefana Koczki za pewnym wynagrodzeniem.

Odtąd słuch o T. zaginął, a z czasem rozszedła się pogłoska, że zginął na wojnie. Koczka zaczął uważać ów majątek za swój własny i dorobił na nim podobno milionowych sum.

Tymczasem po 23 latach Turów jednak się zjawił i zażądał zwrotu majątku. Zaprzeczając jego tożsamość nie było można, gdyż dokumenty wszystkie przedłożył, a nawet akt spisany w chwili zdania majątku Koczce.

W tym stanie rzeczy sprawa ta wpłynęła do sądu w stolicy, który ją będzie musiał rozstrzygnąć. Wyniki oczekują z zainteresowaniem.

Z jakim kto przestaje...

Na plantach w Krakowie dostał nagłe ataku szału jakiś człowiek, który rozbrawszy się do naga, zaczął wyprawiać tam rozmaite harce. Chorego usunęto. Jak się później okazało, był to 45-letni dozorca ze szpitala dla umysłowo chorych w Kobierzynie niejaki Władysław Nowacki, który nagle popadł w obłąd.

Doniosły wynalazek

Niejaki Włodzimieruk, zamieszkały w Pińsku, zrobił ciekawy wynalazek, a mianowicie skonstruował automatyczny zegar, za pomocą którego waży się wagony towarowe oraz ładunek towarowy. Wynalazek ten ułatwi skomplikowane i żmudne dotychczasowe ważenie na wagach kolejowych. Zegar jest tak skonstruowany, że po przyłączeniu go do resora wagonu wskazuje dokładną wagę. Wynalazkiem zainteresowały się władze kolejowe.

Notowania giełd zbożowo-towarowych

Białystok, 21. 7. 1938. — Żyto 21.25 do 21.75; pszenica I st. 25.75—26.25, II st. 24.75 do 25.25; jęczmień I gat. 16.50—16.75, II gat. 16.25 do 16.50; otręby żytnie 12.25—12.75; otręby pszenne m. 11.50—12.00, gr. 12—12.50, gr. 13—13.50; mąka żytnia 65% 33—33.50; mąka pszenna 65% 39.75—40.75.

Katowice, 21. 7. 1938. — Żyto 20.50—21; pszenica cz. 26.50—27, j. 26—26.50, zb. 25.50 do 26; jęczmień przem. 18—18.50, past. 17—17.50; owies j. 20.50—21, zb. 19.50—20; otręby żytnie 10—10.50; otręby pszenne gr. 12—12.50, gr. 10.50 do 11, m. 10—10.50; mąka żytnia 65% 32—32.75; mąka pszenna 65% 38—38.50.

Lwów, 21. 7. 1938. — Żyto I st. 18.50—18.75, II st. 18.25—18.50; pszenica cz. 25.25—25.50, zb. 24.25—24.50, b. 23.75—24, zb. 23.75—25; jęczmień przem. 15.75—16.25, past. 14.75—15; owies I st. 19.75—20, II st. 18.25—18.75; otręby żytnie 9.25 do 9.50; otręby pszenne gr. 10.50—10.75, gr. 8.50 do 9.25, m. 10.50—10.75; mąka żytnia 65% 31.25 do 31.50; mąka pszenna 65% 40—40.50.

Łódź, 21. 7. 1938. — Żyto 21—21.25; pszenica 27.50—28, zb. 27.25—27.50; jęczmień przem. 16.50—17; owies jedn. 20—20.25, zb. 19.50—19.75; otręby żytnie 11.75—12; otręby pszenne gr. 11 do 11.25, gr. 11.25—11.50; mąka żytnia 65% 33 do 33.50; mąka pszenna 65% 40.50—41.50.

Warszawa, 21. 7. 1938. — Żyto I st. 20.25 do 20.75; pszenica 27.25—27.75, j. 27.25—27.75, zb. 26.75—27.25; jęczmień I st. 17.50—17.75, II st. 17—17.25, III st. 16.75—17; owies I st. 21—21.50, II st. 19—19.50; otręby żytnie 10.50—11; otręby pszenne gr. 12.25—12.75, gr. 11.25—11.75, m. 11.25 do 11.75; mąka żytnia 65% 31.75—32.50; mąka pszenna 65% 38—40.

Zdradzony mąż złamał rękę w pościgu za kochankiem

Nieszczęśliwy kochanek z trwogą w sercu oczekuje powrotu męża ze szpitala

Sosnowiec, 21. 7. — Wieś Gródków i sąsiedni Gródziec poruszone zostały ciekawą idyllą miłosną, która pociągnęła za sobą dość smutne następstwa.

Mieszkaniec Gródkowa p. K. wróciwszy wcześniej z pracy do domu zastał mieszkanie zamknięte na klucz. Początkowo sądził on, że nikogo nie ma w domu. Wkrótce jednak przekonał się, iż jest w błędzie, bo ujrzał klucz w drzwiach od wewnątrz mieszkania. Do głowy poczęły mu przychodzić różne myśli.

Jakże ucieszył się p. K., gdy po nerwowym stukaniu w drzwi, usłyszał nagłe głos żony — jestem, nie denerwuj się. Ponieważ żona zbyt długo

manipulowała kluczem, zaczął ją podejrzewać o zdradę.

Gdy wpadł podniecony do mieszkania ujrzał swego przyjaciela p. L. z Gródkowa wyskakującego oknem z marynarką w ręce. P. K. bez namysłu zrobił to samo. Skoczył jednak tak nieszczęśliwie, że złamał sobie rękę w dwu miejscach.

W stanie dość ciężkim odwieziono go do szpitala w Sosnowcu.

Sprawa cała niebawem wyjaśniła się. P. L. wysłał swą żonę na letnisko. Jako sromiany wdowiec nawiązał romans z żoną swego przyjaciela. Obecnie z trwogą oczekuje powrotu p. K. ze szpitala.

Krwawa utarczka między policją i komunistami

Grupa komunistów zamierzała przedostać się do Sowiecień — Jeden policjant i kilku komunistów odniosło rany

Warszawa. (Tel. wł.) Policja otrzymała wiadomość, że z pow. płońskiego wybiera się do Sowiecień większa grupa komunistów.

W zagałniku leśnym, rzadko spotykanym na Polesiu, funkcjonariusze policjanci natknęli się na grupę złożoną z 25 osób, która przedostała się z pow. kobryńskiego przez pow. piński w okolicę Horodna w pow. stolińskim i stąd miała się udać do Rosji.

Wywiązała się obustronna strzelanina, która trwała przez czas dłuższy. Ciężko ranny w pachwinę został

kierownik wydziału śledczego w Pińsku, Kręzel. Rana okazała się bardzo groźna i dlatego natychmiast przewieziono go do szpitala, gdzie został operowany. Po stronie zbiegów została raniona kobieta i kilku mężczyzn.

Ciemności ułatwiły ucieczkę. Z całej grupy zatrzymano na razie dwunastu mężczyzn i jedną raną kobietę. Przy ujętych znaleziono pięć karabinów długich i dwa krótkie.

Zamierzali się oni dostać do Sowiecień, a stamtąd do Rosji. (w)

KRONIKA PABIANIC

Piesza pielgrzymka do Częstochowy. Wobec obiegających wiadomości, jakoby doroczna pielgrzymka piesza do Częstochowy w bież. roku ze względu na panującą przyszczyć do skutku dojść nie miała, podaje się do wiadomości wiernych, że parafia św. Mateusza organizuje już pielgrzymkę na Jasną Górę, która wyruszy jak corocznie 20 sierpnia. Udział wiernych w tej tradycyjnej pielgrzymce zapowiada się bardzo licznie.

Z kolonij i półkolonij dla dzieci. W dn. 29 bm. wraca z pierwszego turnusu kolonij w Nieborowie 70 dzieci. Pierwszego zaś sierpnia wyjeżdża do tej miejscowości na drugi turnus tyleż dzieci. Również w miejskim parku Wolności z półkolonii korzystać będzie od 1 sierpnia rb. drugi turnus 250 dzieci na koszt Magistratu i Ubezpieczalni Społecznej.

Przyjęcie 40 kobiet na roboty publiczne. Na miejskie roboty publiczne przyjęto obecnie 40 kobiet, razem więc pracuje na tych robotach 180 kobiet. Dalszą liczbę kobiet przyjęto dzięki dobrowolnemu skróceniu dni pracy w tygodniu z 4 na 3 dni.

Zwalnianie przez Żydów Polacy garną się do handlu. Zwalnianie z pracy w tkalniach żydowskich w Pabianicach i okolicy Polacy, na miejsce których przyjmuje się Żydów przybłądów, coraz chętniej garną się do handlu straganiarskiego, handlując różnymi towarami, resztkami, galanterią itd. Liczba takich straganiarzy tkaczy z zawodu ostatnio się bardzo znacznie powiększyła. Sprzedają oni nie tylko w Pabianicach, ale jeżdżą w odległe zakątki Polski, a m. in. do Centralnego Okręgu Przemysłowego. Niejeden z nich, jak mówią, mógł rozpocząć tylko z drobnymi oszczędnościami, a dziś już jest w stanie zakupić większą ilość towaru.

KRONIKA ZGIERZA

Ruch narodowy na wsi. W niedzielę, dnia 24 bm. o godz. 1 po południu odbędzie się we wsi Biała pod Zgierzem zebranie członków nowopowstałego Koła Stron Narodowego. Na zebraniu przemawiać będą prelegenci z Łodzi na tematy aktualnych spraw politycznych i gospodarczych.

Również tego samego dnia o godz. 6 po południu we wsi Będków w lokalu własnym odbędzie się zebranie członków Stron Narodowego, na którym przemawiać będą prelegenci z Łodzi.

KRONIKA OZORKOWA

Uwaga Ozorków!

Przypominamy, że w niedzielnym numerze naszego pisma zamieścimy rewelacyjny artykuł o Majerze Foglu, który z dzierżawcy staje się właścicielem zakładów Schlosserskiej Manufaktury.

Artykuł nasz niewątpliwie poruszy całą polską opinię Ozorkowa i wyjaśni wiele rzeczy, dotychczas niezrozumiałych.

KRONIKA SIERADZA

Zebranie Kat. Stow. Kobiet. W dniu 18 bm. odbyło się w Domu Katolickim w Sieradzu zebranie ogólne członkiń Kat. Stowarzyszenia Kobiet.

Wycieczka do Wilna. Akcja Katolicka organizuje wycieczkę do Wilna. Zapisy przyjmowane są do 2 sierpnia. Wyjazd nastąpi w dniu 13 sierpnia o godz. 8 rano.

„Dzień chorych“. Staraniem Akcji Katolickiej urządzony zostanie w dniu 15-go sierpnia tzw. „Dzień chorych“.

Nie sprzedawać placówki Żydom. Kino „Bajka“ mieszczące się w remizie strażackiej jest do sprzedania z całym urządzeniem i dwoma aparatami dźwiękowymi. Jak się dowiadujemy, już kilku Żydów ubiega się o kupno. Kupcy polscy powinni dołożyć wszelkich starań, aby placówka ta nie przeszła w ręce żydowskie.

KRONIKA TOMASZOWA

Samochód zderzył się z dorożką. Przy zbiegu ulic Wesołej i Prez. Wojciechowskiego samochód osobowy zderzył się z dorożką konną. Zarówno dorożka jak i samochód zostały lekko uszkodzone. Wypadku w ludziach nie było.

Nieszczęśliwy wypadek na ulicy. Ul. Przelotową przejeżdżał autobus firmy „Arbar“ utrzymujący komunikację pasażerską pomiędzy Warszawą a Piotrkowem. Jedno z kół autobusu najechało na kamień, który silnie odrzucony, trafił przechodzącą chodnikiem kobietę w ucho. Uderzenie było dość silne i kobieta doznała dość poważnego obrażenia.

KRONIKA PIOTRKOWA

Ulica Starowarszawska czy druga Hala Targowa? Kiedy ojcowie miasta Piotrkowa za grube pieniądze pożyczone na grubszy jeszcze procent budowali Halę Targową, wszyscy a niewątpliwie i ówczesny Zarząd Miejski myśleli, że skoncentruje się tam cały ruch handlowy w dni targowe. Tymczasem „nasi“ wypierani systematycznie z Hali Targowej przez kupców polskich zorganizowali na ul. Starowarszawskiej drugą targowicę. Nie przejeżdżając tam żadna furmanka, by jej nie zatrzymać. Każda gospodyni musi się poddać żydowskiej rewizji, w każdym załamaniu muru gnieździ się rozczochna żydówka z towarami. Brud, zgiełk i przykre zapachy nie pozwalają spokojnie iść przez ulicę. „Hale“ to bardzo ujemnie wpływająca na frekwencję kupców placująca duży hacracz magistratowi za dzierżawienie sklepów we właściwej hali. Sądzymy, że władze zlikwidują wkrótce ten anormalny stan.

Jak Kohn „wykiwał“ rząd angielski

Kohn osiągnął szczyt swych marzeń

Jak Kohn „wykiwał“ rząd angielski

Łódź, 21. 7. — Zakłady Kunitzera w 1906 roku, jak zresztą wiele innych w Łodzi, były unieruchomione. Na ulicach przed fabrykami dochodziło do krwawych zafajek między robotnikami a kozakami, padały trupy, sytuacja stawała się coraz groźniejsza.

W tym czasie Kunitzer przeżywał w sprawach handlowych w Petersburgu. Ponieważ na terenie jego fabryki dochodziło do coraz poważniejszych zafajek, administracja zawiadomiła Kunitzera o groźnej sytuacji i zażądała jego przyjazdu. Dzień przyjazdu Kunitzera był osłonięty tajemnicą, oprócz dyrekcji nikt o tym nie wiedział.

KRWAWE ZAJŚCIA I ŚMIERĆ KUNITZERA

W przeddzień przyjazdu doszło ze strony kozaków do krwawej i potwornej masakry robotników. Kilku robotników zostało zabitych. Całe miasto żyło pod wrażeniem hekatombi polskiego robotnika, powszechnie zasta-

nawiano się nad przyczynami krwawej masakry, nikt nie mógł dociec powodów.

Następnego dnia przyjechał Kunitzer do Łodzi. Wprost z dworca skierował się do fabryki, zaintrygowany alarmistycznymi wiadomościami, jakie dostał w Petersburgu. Gdy znalazł się przed bramą fabryki, zastał tłum robotników. Zagroźono mu przejście. Z tłumy wyskoczył jakiś robotnik i ze słowami: „Robotnicy, oto wasz kat!“ oddał do Kunitzera strzał. Przemysłowiec legł trupem na miejscu.

KOHN IDZIE W GÓRĘ

Zona Kunitzera została sama. Bezradna, stara kobieta nie mogła podjąć prowadzenia fabryki. Wtedy wysunął się Uszer Kohn, który już poprzednio zdołał wkraść się w łaski właścicieli. Bezsilna kobieta mianowała go na stanowisko dyrektora. Kohn był już u szczytu swych marzeń, ale jego ambicji to nie zaspokoilo, myślał sięgać dalej, daleko wyżej...

Ogólny widok zakładów przemysłowych Widzewskiej Manufaktury — dawnej własności Kunitzera

Dlaczego żydowscy piekarze pracują w święta?

Czasem i stolicę trzeba naśladować — Nie można tolerować nieposzanowania dnia świątecznego

Łódź, 20. 7. — Jak wiadomo, w Warszawie władze administracyjne wprowadziły w życie przepis prawny, zabraniający żydowskim piekarzom pracy w niedzielę i święta.

Kiedy wreszcie Łódź pójdzie w tym zakresie za przykładem stolicy? Kiedy w mieście naszym wydany będzie podobny zakaz? Jak długo jeszcze będzie

się tolerować łamanie spoczynku świątecznego przez żydowskich piekarzy?

Chrześcijański Cech Piekarzy od dawna prowadzi akcję za uniemożliwieniem Żydom w święta wypieku chleba. Życzenie chrześcijańskiej organizacji rzemieślniczej i wola polskiego społeczeństwa winne być wzięte pod uwagę.

Po pewnym czasie już jest posiadaczem pewnego pakietu akcji i jako akcjonariusz wszedł do zarządu. Miał już wtedy wpływ na kierunek gospodarki fabryki, zaczął już decydować o wielu posunięciach. Dalszy plan opowania fabryki, zrodzony może już wtedy, kiedy po raz pierwszy przekroczył mury fabryki, jako zwykły handlarz odpadków, realizował już w błyskawicznym tempie.

PRZYBRANY SYN KUNITZERÓW

Kunitzerowie w czasie swych częstych wyjazdów w jednym z miast we Włoszech spotkali małego chłopczyka, niezwykle pięknego. Ponieważ dziecko znajdowało się w nędzy, po porozumieniu się z rodzicami zaadoptowali je. Przybranego syna otoczyli troskliwą opieką i dali mu wszechstronne wykształcenie, mając nadzieję, że stanie się on spadkobiercą ich majątku.

Wybuchła wojna. Kunitzerowa zmarła za granicą, zostawiła testament, czyniąc generalnym spadkobiercą przybranego syna, który pozostawał dalej z dala od kraju, nie mając żadnego wpływu na fabrykę. Kohn w tym czasie zdołał już skupić w swym ręku znaczną część akcji. Przybrany syn Kunitzerów często nadsyłał z za granicy listy, w których stale zapytywał o stan fabryki. Nieznającemu faktycznego stanu Włochowi przedstawiano, że w Polsce jest sytuacja niepomyślna, że nie warto, aby wracał do Polski.

W roku 1920 spłonęła przedzalnia. Włoch był przekonany, zresztą w tym kierunku szły sugestie, że już wszystko stracone, że fabryka stanęła wobec całkowitej ruiny. Wyzbył się więc za grosze akcji, które nabył... Kohn.

USZER KOHN WŁAŚCIELEŃ WIDZEWA

Kohn stał się wyłącznym właścicielem fabryki Kunitzera, którą nazwał „Widzewską Manufakturą“. Postanowił odbudować spaloną przedzalnię i całą parę puścić w ruch fabrykę. Chwytał się sposobu, który niewątpliwie świadczy o genialnych zdolnościach handlowych uczonego talmudysty. Użył tutaj wpływów, jakie posiadał jego syn Henryk, przebywający na terenie Gdańska, w tamtejszym oddziale Banku Angielskiego. Za pośrednictwem tego banku uzyskał pożyczkę na odbudowanie spalanej przedzalni i dalszą pożyczkę w kwocie 100 tys. funtów. Pożyczkę tę gwarantował rząd angielski. Kohn splajtował, bank nie dostał pieniędzy, które musiał dać rząd angielski. Genialny Kohn „wykiwał“ rząd angielski... (w. m.)

(Dalszy ciąg w następnym numerze)

Rząd „gnębi“ łódzkich przedsiębiorców

Ale zarząd pokaże, co umie

Łódź, 20. 7. — Nie możemy zrozumieć sfer rządowych, które ostatnio uwzięły się i na wszelki sposób starają się gnębić łódzki przemysł włókienniczy.

Przecież przemysł stoi wobec ruiny, pracuje ze stratami i jedynie należy zawdzięczać obywatelskiemu stanowisku fabrykantów, że jeszcze nie pozamykali fabryk, nie powyrzucali robotników na bruk. Raczej należałoby im się medal zasługi, niż stałe naciskanie, by zrobili to lub tamto.

Rząd ciągle wola, by stosowali w produkcji kotoninę, by przerabiali włóknę krajową, a ostatnio chce wymierzyć cios w najbardziej „upośledzoną“ gałąź przemysłu włókienniczego w przedsiębiorstwo i wymusić na nim obniżkę przedy o 10 pct.

Przecież z tych mizernych 50 pct czystego zysku, jakie daje przedsiębiorstwo, już dziś uszczknąć nic nie można, jeśli się nie chce, by przemysłowcy nie poszli z torbami. Miejmy nad nimi litość, nie dopuścimy, by się znaleźli

w nędzy. Po co im obniżać zarobki, kiedy można to zrobić z placami robotniczymi, można podwyższyć ceny towarów. Pytamy się, kto w Ministerstwie Przemysłu i Handlu siedzi, jeśli tych rzeczy nie widzi, nie potrafi obliczyć, że zarobki przedsiębiorców są żadne.

Instytut badania koniunktur i cen zrobił szwindel, jeśli wyliczył, że zarobki przemysłu są aż tak wysokie, że można od nich żądać obniżki.

Siedzą tam pewnie same nieuki, którzy nie znają się na niczym. Pouczy was, jak się to robi, zrzeszenie przedsiębiorców, które pociliło swemu zarządowi, by pilnie podjął wszystkie kroki, które mogą się przyczynić do należytego poinformowania sfer mianodajnych o normalnej zyskowności przemysłu przedsiębiorczego i do sprostowania mylnych rozpowszechniających w tym przedmiocie zasad.

Otóż zarząd pokaże wszystkim, jak się oblicza „normalną“ rentowność w przemyśle włókienniczym, świat się dowie, że nie ma żadnego zysku i przemysłowcy nie tylko, że nie mogą przeprowadzić żadnej obniżki, ale wręcz odwrotnie — trzeba będzie spowodować podwyżkę.

Tak się rzecz przedstawia w świetle przedstawień walnego zgromadzenia przedsiębiorców. Biedni ci przemysłowcy, biedni!

(m)

KRONIKA RADOMSKA

Bratobójcza walka o spadek. W rodzinie Krukowiczów we wsi Kocienowy na tle pretensji spadkowej dochodziło między dwoma braćmi do częstych kłótni i bójek.

Ostatnio w wyniku bójki Władysław Krukowicz rozpruł brzuch bagnietem wojskowym stryjowi swojemu Bolesławowi, przy czym brat jego Józef Krukowicz, który stanął w obronie rannego został ugodzony bagnietem w plecy, doznając przebiecia płuc.

Ofiary rodzinnej tragedii przewieziono w stanie beznadziejnym do szpitala św. Aleksandra w Radomsku.

Spłonęła zagroda. Z nieustalonych dotąd przyczyn w zabudowaniach Antoniego Pożarlika we wsi Bosowno, gm. Kruszyna, wybuchł groźny pożar. Ogień w krótkim czasie strawił całą zagrodę wraz z inwentarzem martwym. Straty sięgają 3.000 zł.

KRONIKA WARTY

Zebranie Stronnictwa Narodowego. W dniu 19 bm. w sali „Sokoła“ odbyło się zebranie członków Stron Narodowych we Warty. Zebranie zainicjował kierownik organizacyjny p. A. Oreczykowski. Z kolei zabrali głos p. Kłysiński ze Zduńskiej Woli, a następnie p. Bogusław Radecki ze Sieradza. Hymnem Młodych zebranie zakończono. Również odbyło się zebranie S. N. w Bartochowie.

Żyd sfalszował podpis. Dyrekcja szpitala psychiatrycznego we Warty urządza zwykle przetargi na dostawę artykułów spożywczych. Żyd Król zamieszkały przy ul. 3 Maja we Warty złożył ofertę na dostawę 5 metrów kaszy, podpisując ją nazwiskiem kupca polskiego Stanisława Krakowiaka. Oczywiście szwindel żydowski wyszedł na jaw i prawdopodobnie pomysłowy Żyd zasiądzie na ławie oskarżonych za fałszerstwo.

Lipiec
22
Piątek

Kalendarz rzym.-kat.
Piątek: Maria Magdalena
Sobota: Apolinary b.
Kalendarz świecki
Piątek: Bolesława
Sobota: Zeliżawa
Słońca: wschód 3.56
zachód 20.01
Długość dnia 16 g. 05 min.
Księżyc: wschód 23.57, zachód 15.13
Faza: 5 dzień przed nowiem

Adres redakcji i administracji w Łodzi
Piotrkowska 91
Tel. 173-55

NOCNY DYŻUR APTEK

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki:
Kasperkiewicz, Złotowska 54, Rychter i Łoboda,
11 Listopada 15, Zundelewicz (Zyd), Piotrkowska
25, Bojarski i Schütz, Przejazd 19, Ryteł,
Kopernika 26, Lipiec (Zyd), Piotrkowska 193,
Kowalski i S-ka, Rzgowska 147.

TELEFONY

Pogotowie miejskie 102-90.
Pogotowie P. C. K. 102-40.
Pogotowie lekarzy chrześcijańskich 111-19
Pogotowie Ubezpieczalni 208-10.
Straży Pożarnej 8.

TEATRY

Teatr Polski — „Brat marnotrawny”.
Teatr Letni — „Dama od Maksyma”.

KINA

Corso „Władca prerii” i „Broadway Bill”.
Oświatowo-Słone „Życie ulicy” i „Legion
zatrzaśców”.
Palace — „Arena życia”.
Rialto „Alarm w Pekinie”.
Stylowy „Przerwana pieśń”.
Przedwiośnie — „Gwiazda Riwiery”.

KOMUNIKATY

**STRONNICTWO NARODOWE
W ŁODZI**

urządza

w niedzielę, dn. 24 bm., o godz. 10

w sali „Bratnia Strzecha” na Wi-

dzewie przy ulicy Niciarnianej

ZEBRANIE PUBLICZNE

z referatami nt.

„P. P. S. ekspozytura żydowskiej
międzynarodówki”

Wstęp wolny dla wszystkich Polaków

**PRZED ŚWIĘTEM CHRZEŚCIJAŃSKIE-
GO KUPIECTWA RYNKOWEGO**

Komitet organizacyjny I-szej Chrze-
ścijańskiej Hali Targowej czyni przygoto-
wania do jej otwarcia, mającego nastąpić
już w przyszłym tygodniu. Hala obliczo-
na jest na 120 stoisk. Zgłoszenia przy-
mują: Wydział Akcji Gospodarczej Stron-
nictwa Narodowego (Piotrkowska 86) i
Zrzeszenie Chrześcijańskich Kupców Ry-
nkowych (Bandurskiego 9-11).

Wycieczka do Okręgika pod Zgierzem

Zjednoczenie Zawodowe „Praca Pol-
ska” organizuje w niedzielę, dnia 24 lipca
r. wycieczkę dla członków i sympaty-
ków do Okręgika pod Zgierzem. Zgło-
szenia przyjmuje sekretariat (Bandur-
skiego 9-11). Wyjazd o godz. 8 rano, po-
wrot o godzinie 22.

Komunikat P. C. K.

Sekcja siostr okręgu łódzkiego Pol-
skiego Czerwonego Krzyża prosi, ażeby
siostry pogotowia sanitarnego PCK, po-
zostające bez pracy, zgłosiły się natych-
miast w biurze okręgu PCK (Piotrkow-
ska 236) w godz. od 9—14.

Ostatni numer Biuletynu Prasowego
Zarządu Miejskiego przynosi wywiad z
tymczasowym prezydentem Godlewskim
na temat prac inwestycyjnych w Łodzi.

Z RUCHU NARODOWEGO

Zebrawie gospodarze Str. Narodowego
Kierownictwo Koła Koziny S. N. urzą-
dziło zebranie, poświęcone omówieniu
bieżących spraw gospodarczych. Obrą-
dom przewodniczył kierownik koła p.
Ksawery Sokół, gruntownie opracowane
przemówienie wygłosił adw. Gutkowski.

KRONIKA MIEJSCOWA

W chwili obecnej zatrudnionych jest
na robotach publicznych, na obszarze
województwa łódzkiego 12.611 osób.

W pierwszym kwartale ubito w Rze-
ni Miejskiej przeszło 9500 sztuk trzody
chlewnej. W tym samym okresie roku
ubiegłego ubito około 12.000 sztuk.

Dr Franciszek Mikina objął w wy-
dziale zdrowia publicznego Zarządu
Miejskiego referat walki ze śmiertelno-
ścią wśród niemowląt i walki z alkoholi-
zmem.

Wacław Miller, przemysłowiec z Ło-
dzi, ofiarował gminie miejskiej Łódź
działkę gruntów przy ul. Przejazd.

Tymcz. wiceprezydent Pączek przepro-
wadzał wizytację kolonij miejskich w
Serwach i Lysej Górze.

Pieczyno w „papierowych koszulkach”

W najbliższym czasie ma być wydane
zarządzenie, zezwalające na sprzedaż pie-
czywa tylko w specjalnych opakowaniach
papierowych. Obecnie jedynie niektóre
droższe gaunki chleba sprzedawane są w
tzw. „papierowych koszulkach”. Z chwilą
wydania wspomnianego zarządzenia
wszystkie gatunki chleba oraz butki sprze-
dawane będą w opakowaniu.

Kupiectwo chrześcijańskie Łodzi pod jednym sztandarem!

**Wspólnym celem polskiego kupiectwa powinna być praca nad oczyszczeniem handlu
łódzkiego od żydów**

Łódź, 21. 7. — Ogólnopolski Kon-
gres Kupiectwa Chrześcijańskiego, ja-
ki odbył się manifestacyjnie w roku
ubiegłym, w jednej ze swych rezolucyj
wezwał organizacje kupieckie danego
terenu do łączenia się i prowadzenia
wspólnej akcji, mającej na celu una-
rodowienie handlu w Polsce.

Na poszczególnych terenach po kon-
gresie nastąpiło wyraźne usystema-
tyzowanie i wzmocnienie w związku z
tym odżydzeniowej działalności orga-

nizacji kupieckich. Coraz więcej o-
środków organizacyjnych kupieckich
w kraju rozumie, że zrzeszenia kupiec-
kie w obecnej dobie o tyle należyście
spełniają swe zadania i obowiązki, o
ile biorą czynny udział w akcji unara-
dawiania polskiego życia gospodar-
czego.

A JAK W ŁODZI?

I kiedy w całym kraju rosną sze-
regi organizacji kupieckich, które w

pełni świadome swych celów idą wiel-
kim, zwartym pochodem szlakiem,
wiodącym do Polski bez Żydów, w
Łodzi obserwujemy nadal rozproszko-
wanie organizacyjne wśród kupiectwa
polskiego. Każda organizacja pracuje
wedle własnych planów pod kątem
widzenia spraw dostrzeganych z wła-
snego podwórka. Oczywiście, w tym
stanie rzeczy nie może być mowy o
jakimś wielkim wspólnym planie od-
żydzenia handlu Łodzi.

Polskie łódzkie organizacje kupiec-
kie są przede wszystkim pochłonięte
zagadnieniami dnia dzisiejszego, nie
mając szerszych i większych horyzon-
tów na skalę ogólnonarodową.

**TRZEBA ZNALEŹĆ WSPÓLNY
JĘZYK**

Taki układ rzeczy na terenie łódz-
kiego kupiectwa chrześcijańskiego jest
wybitnie szkodliwy dla polskiego sta-
nu posiadania, dla gospodarczej siły
polskiego żywiołu.

W miejsce dzisiejszego rozproszko-
wania musi wstąpić jednolitość, zwarty
front zorganizowanego pod wspólnymi
hasłami kupiectwa polskiego. Trzeba
skończyć z marszem w pojedynkę, a
rozpocząć pochód w jednej kolumnie.

Wspólną platformą porozumienia
może być tylko praca twórcza dla wiel-
kiego celu. Tym celem, to Łódź, łódz-
ki handel bez żydowskiego elementu
kupieckiego. (W)

**Dyr. Wroczyński skarży
recenzenta „Republiki”**

Łódź, 21. 7. — Ataki recenzenta
teatralnego „Republiki” na dyrektora
naczelnego łódzkich teatrów miejskich
p. Kazimierza Wroczyńskiego znajdują
swoją epilog sądowy.

Jak się dowiadujemy, p. K. Wro-
czyński zapowiedział skierowanie spra-
wy przeciw p. Polakowi do sądu.

Kradł dla chorej matki

Łódź, 21. 7. — Bolesław Szymań-
ski został przychwycony na kradzieży
w mieszkaniu przy ul. Mielczarskiego
41. Odebrano od niego rzeczy wartości
400 złotych.

Na rozprawie Szymański wyjaśnił,
że dotychczas nie był karany. Gdy je-
dnak ostatnio matka jego, 80-letnia
staruszka, zamieszkała przy ul. Obłę-
gorskiej w komórce zaniemogła, a bę-
dąc bez pracy nie miał innego sposo-
bu, by jej pomóc, uciekł się do kra-
dzieży, aby zdobyć pieniądze dla mat-
ki.

Sąd uwzględniając okoliczności łą-
godzące, skazał Szymańskiego na 4
miesiące aresztu, zawieszając wyko-
nanie kary.

Pożar od pioruna

Wieluń, 21. 7. — W tych dniach
nad wsią Łagiewniki, gm. Galewice
przeszła burza, w czasie której piorun
uderzył w stodołę Cipinowskiego Anto-
niego, która spłonęła wraz z narzędzia-
mi rolniczymi.

W powiecie łaskim we wsi Sędziewice
na głębokości 1 m wykopano róg łosia
pochodzący sprzed tysiąca lat. Róg ten
o szerokości około 2 m oddany został do
muzeum przyrodniczego w Łodzi. Na
zdjęciu dyr. wspomnianych instytucji
P. Potęga trzyma róg łosia

Ożywienie w przemyśle konfekcyjnym

**Spadek eksportu odpadków włókienniczych — Jeszcze jeden
kartel**

Łódź, 21. 7. — W czerwcu rb. prze-
mysł konfekcyjny wykazał pewną po-
prawę w porównaniu z analogicznym
okresem ub. roku. Większe ożywienie
zaznaczyło się w dziale odzieży za-
równo męskiej jak damskiej. Nato-
miast w dziale kapeluszy zaznaczył
się pewien spadek.

Eksport odpadków włókienniczych
w miesiącu czerwcu rb. wykazał
znaczący spadek. W czerwcu ub. r.

wywieźliśmy odpadków za cenę mi-
lionu złotych, gdy w tym samym mie-
siącu rb. tylko za 360 tys. zł.

W najbliższym czasie ma powstać
nowy kartel tym razem właścicieli
wykończalni bawełnianych. Oficjalne
powstanie porozumienia tłumaczy się
fatalnym położeniem wykończalni, w
gruncie rzeczy zaś chodzi o wyrugo-
wanie konkurencji i jednostronne
dyktowanie cen.

Strajki, zatargi, konferencje

Łódź, 21. 7. — Robotnicy fabryki
sztucznej wełny „Polana” w Pabiani-
cach żądają plac do 15 p. Zatarę za-
ostrzył się. Uzgodniono warunki wy-
nagrodzenia za urlopy w fabryce chu-
stek Kwaśner i Lindenfeld (Zwirki 11).
Uzgodniono także stawki urlopowe i
za postój w fabryce A. Lesz (Lipowa
83). W żydowskiej garbarni braci Brze-
zińskich (Limanowskiego 166) wybuchł
strajk okupacyjny, obejmujący stu

robotników. Nadal trwa strajk we
szwalniach bielizny. Strajkuje 400 ro-
botnic. Rokowania nie zostały pod-
jęte. W związku ze strajkiem okupa-
cyjnym w pończoszarni Szmulewicz
w Aleksandrowie, wczoraj wyjechał
na miejsce inspektor pracy. Strajk w
wytwórnich swetrów rozszerzył się
na wszystkie zakłady przemysłowe.
Strajkuje 4.000 robotników.

Łódź ubiega się o Akademię Lekarską

Niezdrowe apetyty szarej eminencji p. Heyman-Jareckiego

Łódź, 21. 7. — Jak już donosiliśmy,
odbyło się posiedzenie w sprawie utwo-
rzenia w Łodzi wyższej uczelni lekar-
skiej. Zebranie zagal i dłuższe przemo-
wienie, wprowadzające w zagadnienie,
wygłosił tymczasowy prezydent Mikołaj
Godlewski. Z kolei przemawiał dr Mo-
gilnicki, stwierdzając, że wiele szpitali
odczuwa poważny brak lekarzy.

Po dalszych przemówieniach powoła-
no do życia komitet organizacyjny, w
skład którego weszli: J. E. ks. biskup
Tomczak, naczelnik dr Salak, tymczaso-
wy prezydent Godlewski, tymcz. wicepre-
zydent Pączek, plk dr Wertheim, szef
sanitarny DOK, inż. Waligórski, dyr.
Ubezpieczalni Społecznej, R. Geyer, pre-
zes Towarzystwa Przyjaciół Łodzi, Z. Fi-
dler, prezes Stow. Kupców Polskich i
Przemysłowców Chrześcijań, senator Hey-
man-Jarecki, dr B. Biedermann, prezes
Związku Przemysłu Włókienniczego w
Państwie Polskim, Z. Raabe, prezes
Związku Rzemieślników Chrześcijań, dr
Skusiewicz, prezes Polskiego Tow. Spo-
leczno - Lekarskiego, adw. Fichna, prze-
wodniczący łódzkiej delegatury Rady Ad-
wokackiej w Warszawie, dr Tomaszewicz,
prezes Izby Lekarskiej w Łodzi, adw.
Pawłowski, radca prawny Krajowego
Związku Przemysłu Włókienniczego
(zrzeszenie żydowskie), dyr. Czapczyński
(szkolnictwo), sen. Algajer, dr Garduła,
dyr. Dobranc, b. wojewoda Remiszewski,
poseł Wadowski, red. J. Stypulkowski,
dr Wilkoszewski, dr Frenkiel, dyr. Dy-
lewski.

Zebraniu przewodniczył sen. Heyman-
Jarecki.

*

Umyślnie podaliśmy pełny skład ko-
mitetu, aby zorientować opinię, kto wziął
w swe ręce akcję w sprawie utworzenia
w Łodzi wyższej uczelni lekarskiej.

Na czoło wysunął się Heyman-Jarecki,
Zyd zdaje się wychrzczony, senator z ła-
ski p. Sławka, wielki przemysłowiec, sza-
ra eminencja łódzkiego przemysłu włó-
kienniczego, inicjator i sprężyna wielkich
kombinacji gospodarczych, obrośły we
wpływy, stosunki i koneksje, ekspozytu-
ra w przemyśle p. Sławka. Obecnie p.
Heyman ma ambicje zostać szarą emi-
nencją jeszcze niepowstałej uczelni.

Podobno p. Heyman, wysoko wtajem-
niczony, chce odegrać taką rolę w życiu
kulturalnym Łodzi, jaką pełni na terenie
przemysłu. Całe szczęście dla p. Hey-
mana, że resort kultury i oświaty nie
podlega wicepremierowi Kwiatkowskiemu,
bo nie wiadomo, jakby się ułożyły
stosunki.

Tramwaj zderzył się z wozem

Łódź, 21. 7. — Przy zbiegu Piotrkowskiej i Emilii zderzył się wczoraj
w południe tramwaj linii nr 1 z wo-
zem naładowanym żywirem, należą-
cym do Antoniego Krysiaka (Marysiń-
ska 56).

Wagon i wóz uległy rozbiciu. Nikt
szwanku nie poniósł.

Spekulacja kruszcami i akcjami

Wśród spekulantów żydowskich zazna-
cza się ogólny brak zaufania do walut za-
granicznych. Zaznacza się przy tym po-
prawa kursu akcji. Występuje także
wzmocniona spekulacja kruszcami: złotem,
srebrem, platyną i drogimi kamieniami.

Powództwo wdowy po ś p. Keilichu

W ubiegłym roku na przejeździe kole-
jowym przy Lublinku pociąg idący z Ło-
dzi do Pabianic rozbijał samochód. Wsku-
tek katastrofy ponieśli śmierć współwła-
ściciel browaru Robert Keilich i jego żna-
wa Anna Wiestrzycka. Obecnie wdowa
po Keilichu wniosła do Sądu Okręgowego
powództwo w kwocie 75 tys. zł.

Kontrola ruchu ludności

Wydział ewidencji ludności Zarządu
Miejskiego w Łodzi przypomina miesz-
kańcom miasta, że obowiązani oni są —
oprócz zmiany miejsca zamieszkania —
zgłaszać również wszystkie inne zmiany,
powstające w ich stanie rodzinnym i cy-

wilnym, jak: zmiana wyznania, nazwiska,
obywatelstwa, wszelkie wypadki śmierci,
ślubu oraz urodzenia.

Wszystkie te zmiany są również waż-
ne dla zachowania w stanie należytej ak-
tualności ewidencji i kontroli ruchu lud-
ności.

Z Funduszu Pracy

Wojewódzkie Biuro Funduszu Pracy
donosi, że w ostatnim czasie zwróciło spe-
cjalną uwagę na wypełnianie przez pra-
codawców, zatrudniających co najmniej
33 pracowników, obowiązku przyjmowa-
nia do pracy szczególnej kategorii osób,
a mianowicie inwalidów wojennych i b.
wojskowych.

Barak dla chorych

Zabezpieczając się przed ewentualnym
wzrostem wypadków zachorowań na ty-
fus brzuszny i krwawą biegunkę, wydział
zdrowia publicznego Zarządu Miejskiego
w Łodzi projektuje uruchomienie bara-
ków dla chorych na tenże szpitala w
Radogoszczu. Barak posiadałby ogółem
40 łóżek. Uruchomienie baru nastąpi
prawdopodobnie w sierpniu rb.

„Praca Polska” w walce z obcym kapitałem o poprawę bytu robotnika

Uchwały ze zjazdu Z. Z. Górników „Praca Polska” w Katowicach

Katowice. 16. 7. Dnia 10 lipca odbył się zjazd delegatów „Pracy Polskiej” w sali hotelu „Hospiz” w Katowicach przy ul. Jagiellońskiej 17. Na powyższy zjazd przybyło 300 delegatów. Do zebranych referat wygłosił prezes okręgu p. Franiel, a następnie zjazd uchwalił następującą rezolucję. Związek zawodowy górników „Pracy Polskiej” domaga się od rządu:

1) Usunięcia obcego kapitału, a szczególnie niemieckiego i żydowskiego od wpływu na życie gospodarcze.
2) Usunięcia socjalistów, będących ramieniem kominternu bolszewickiego od wpływu na kształtowanie światopoglądu i warunki bytu robotnika polskiego.

3) Nieskracania czasu pracy w górnictwie.

4) Unormowania wydajności robotnika ciężkiego przemysłu drogą radykalnych zarządzeń powstrzymujących kapitał od nadmiernego wyzysku sił robotników.

5) Zabronienia kapitałowi obcemu gospodarki rabunkowej w kopalniach śląskich.

6) Zwiększenia bezpieczeństwa pracy, ograniczonego wskutek stałego wzrostu wydajności robotnika.

7) Zabezpieczenia godziwego i ludzkiego traktowania przez kapitał, godności robotnika.

8) Wstrzymania ucieczki bezrobotnych do pracy do Niemiec za cenę wyrzeczenia się polskości, przez zapewnienie im pracy i bytu wewnątrz kraju.

Następnie Zjazd stwierdzając poprawę koniunktury w przemyśle górnym a przede wszystkim biorąc pod uwagę ofiary jakie górnik poniósł przez zwiększenie wydajności dla zwiększenia bogactw kapitalizmu obcego domaga się:

1) Podwyżki zarobków górników w wysokości 20%.

2) Jako wynagrodzenia specjalnego za skrócony czas pracy, który obciążał górników zwiększoną wydajnością bez dodatkowych odszkodowań, Zjazd żąda 8 1/2% dodatkowej podwyżki płac.

3) Od pertraktowania nad warunkami pracy i płacy Zjazd domaga się usunięcia socjalistów jako szkodników interesów robotniczych i państwa.

4) Dopuszczenia Z. Z. „Praca Polska” do pertraktowania i podpisania wszystkich układów zbiorowych dotyczących warunków pracy i płacy.

5) Jako narodowa organizacja robotnicza pierwszeństwa w decydowaniu o losach polskich mas robotniczych.

6) Uchwalenia przez Sejm Śląski ustaw korzystnych dla robotnika, które dotąd obowiązują w reszcie Polski.

7) Reformy ubezpieczeń społecznych (obniż. ia granicy wieku wyczerkiwania z 60 na 50 lat).

8) Samorządu w ubezpieczeniach społecznych.

9) Podwyżki głodowych rent inwalidzkich.

10) Bezpłatnego węgla dla inwalidów.

11) Zatrudnienia młodzieży bezrobotnej.

„Praca Polska” stwierdza, że wyrośla z niedoli i potrzeb robotnika polskiego nie ustanie w walce o poprawę jego egzystencji.

We wtorek, 19 lipca 1938 r., zmarł po krótkich a ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy wujek, ś. p.

Józef Idziński

przeżywszy lat 72. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 23 lipca o godz. 9,30 rano z kościoła św. Ducha w Grodzisku na cmentarz parafialny, o czym donosi

pograżony w smutku

Łucjan Kostrzewski.

Osobnych uwiadomień nie wysyła się. Grodzisk, Poznań, Międzychód, Berlin.

Przetarg.

Zarząd Miejski w Łodzi ogłasza publiczny przetarg na wykonanie murowanego szaletu do użytku publicznego w parku miejskim im. H. Sienkiewicza.

Oferty pisemne, odpowiadające treści kosztorysu ślepego, należy składać w Zarządzie Miejskim, Plac Wolności Nr. 14, III piętro w pokoju nr 44, do dnia 30. 7. 1938 roku

IDEALNY BIUST

Tysiące kobiet w wieku od 17 do 55 lat nam podziękowało. Żadacie niezwłocznie broszury p. t.

„SPOSOBY OSIĄGNIĘCIA PEŁNEGO JEDRNEGO BIUSTU” zupełnie bezpłatnie i franko.

Wydawca nasz ma wszystkiego tylko ostatnie 2000 egzemplarzy gratisowych.

To też wszystkie Panie, którym zależy na znalezieniu się w tym szczęśliwym gronie, proszone są o napisanie zaraz dzisiaj jeszcze. Ścisła dyskrecja zapewniona. Adres: Instytut B. Nowak, Gdynia 1, skr. p. 90.

do godziny 11 rano, w kopercie należy zamknąć i załakowanej z napisem (wymienić roboty).

Szczegółowe informacje oraz ślepy kosztorys z warunkami przetargu otrzymać można w Wydziale Technicznym. Plac Wolności 14, II. piętro, w pokoju nr 25. Otwarcie ofert nastąpi w tym samym dniu o godz. 12 w południe.

Wadium przetargowe zgodnie z przepisami w wysokości zł 500,— należy złożyć w kasie Zarządu Miejskiego, zaś kwit dołączyć do oferty. Wadia składane w walorach winny być deponowane w Głównej Kasie Miejskiej przynajmniej na 1 dzień przed przetargiem

Łódź, dnia 20. 7. 1938 r.

n 15 482

Zarząd Miejski w Łodzi.

Ostrzeżenie!

W ostatnim czasie stwierdziłem, że złośliwa konkurencja, nie mogąc widocznie sprostać w czystej walce konkurencyjnej, rozsiewa fałszywe i mało poważne wiadomości, jakoby w mojej firmie czynny był kapitał obcy wzgl. żydowski. Ostrzegam więc inspiatorów oraz kolporterów tych i podobnych fałszywych i oświadczam, że z dniem dzisiejszym każdy wypadek ścigać będę bezwzględnie na drodze sądowej. Szanownym Odbiorcom i Konsumentom moich wyrobów oświadczam, że firma moja jest w 100% czysto polsko-chrześcijańska, największą i najstarszą tego rodzaju fabryką w Polsce. Wyroby moje, jak proszki do pieczenia, budynie, galaretki itd. produkowane są z najlepszych surowców, wskutek czego mają już swoją ustaloną markę.

Proszę więc nadal darzyć mnie pełnym zaufaniem i także w przyszłości stałe żądać tylko moich wyrobów.

Fabryka Artykułów Spożywczych

„Luba”

wł. Jan Dobry, Luboń-Poznań

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-lamowy milimetr 30 groszy.

Znak oferty naprzykład: z 18 923, n 2745, d 1790

i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 10,30, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 9,25.

1. DOMY-PARCELE

Willke

piecionikacyja, wycieczkowa, letniskowa miejscowość Rogalin, 3 800.— Oferty Oredownik, Poznań zd 59 930

Kamienica

składem w Buku wpłaty 8 000.— Grzeszkowiak, Opalenica, 5-go Strzemia 7, zd 59 914

6. OŻENKI

Kawaler

bez nalogów posłubi dobrą gospo- sie gotówka. Oferty Oredownik, Poznań zd 59 788

7. SPRZEDAŻE

Dom murowany

parterowy, cztery pokoje, kuchnia, przedpokój, ogród owocowy.

Plac frontowy

ogród owocowy.

Plac narożny

dwufrontowy sprzedam w Radogoszcu, przy przystanku tramwajowym. Wiadomość Łódź, tel. 188-62, lub Radogosz, Szosa Zgierska 71, n 15 483

Centrum

Kalisza, skład galanterijny, nowoczesny sprzedam tanio powód stosunki rodzinne. Oferty Kurier Poznański zdg 59 906/7

Pensionat

16-pokojowy, komfort 65 000.— wpłaty 45 000.— reszta na 34 lata, aprzeda: Biuro „Universal” Augustyńskiego Rabbka, ng 15 322

11. KUPNA

Wiśnie — Jabłka

i wszelki owoc na marmelady kupuje w każdej ilości Fabryka cukrów, czekolady, marmelady i kakao Leon Śledziński, Poznań Wroniecka 17, zdg 59 919-20

Młocarni

sześcioletni poszukuje używanej doskonałym stanie, niedrogo, na częściowe spłaty. Telefonować Trzemeszno 10. Majetność Kruchowo, ng 15 595/6

18. DZIERŻAWY

Rzeźnictwo

bez konkurencji duża wieś wydzielawienia, Agencja Oredownika, Kruszewo, Czarnków, n 15 597

Piekarnia

dobrze zaprowadzona kolo Pozna- nia, wiosce kościelnej, bez konkurencji, miejscowość fabryczna, powód ożenek odstąpię. Oferty Oredownik Poznań zd 59 476

Obszerne ubikacje

nadające się na każde przedsię- biorstwo w dogodnym położeniu wydzielawie od 1. 8. br. Ign. Tatarski, Gniezno, Poznańskie, ng 14 591-2

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszu- kujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Samotna

meżatka przyjmie posadę gospo- dyni ewent. u pana. Zgłoszenia Kurier Poznański, Gniezno 1877, ng 14 589

programy radiowe

OGÓLNOPOLSKIE

Sobota, 23 lipca.

6,15 aud. poranne; 7,15 orkiestra Rozgłośni Wileńskiej pod dyr. Władysława Szczepańskiego; 11,57 sygnał czasu; 12,03 audycja pol- dniowa; 15,15 Teatr Wyobraźni dla dzieci: „Leśna królowa” —

sluchowisko wg. bajki Or-Ota — z Poznania; 15,45 wiadomości go- spodarcze; 16,00 koncert rozryw- kowy w wyk. malej ork. P. R. oraz Heleny Korff-Kaweckiej (so- pran); Witolda Myszkowskiego (baryton); Konrada Buffa (różne instrum.) i chór P. R. Tr. z Parku Paderewskiego. W przerwie o godz. 16,45 C. O. P. — reportaż; 18,10 „Gdy śpiewał Szalopin” —

reportaż z płyt — ze Lwowa; 18,45 „Moby” — rapsoed rycer- ski Wincentego Pola (kwadrans poetycki ze Lwowa); 19,00 recital klarnetowy Józefa Madel, akompaniując Marijan Sauer (z Pozna- nia); 19,20 pogadanka aktual- na; 19,30 ludowe melodie Wileń- szych w wyk. Tow. Mandolinis- tów „Kaskada” (orkiestra, chór, harmonia i harmonijki ustne) (z Wilna); 20,00 audycja dla Pola- ków za granicą: 1) audycja dla dzieci: „Halo halo! Tu nasze male” „Zoo” wiersze Jana Brzech- wy z ilustracją muzyczną (z Ka- towic); 2) „U źródeł Wisły” —

audycja (z Katowic); 20,45 dzien- nik wieczorny; 20,55 pogadanka aktualna; 21,00 audycja dla wsi: „Posyłamy dzieci do dziecińców” pog. dla gospodyń; 21,10 kapela

ludowa Feliksa Dzierżanowskiego i Edw. Jasiński (przypiewki); 21,40 transm. fragmentów i me- czu pływackiego „Polska — Fin- landia” i wiadomości sportowe; 22,10 „Godzina niespodzianek” z Łodzi; 23,10 ostatnie wiadomości.

KRAJOWE

Katowice — 5,15 audycja po- ranna — płyty; 6,20 muzyka płyty z W-wy; 13,50 wiadomości bie- żące; 14,00 muzyka obiadowa — płyty z Krakowa; 15,10 giełda zbo- żowa w Katowicach; 17,00 kon- cert życheń; 17,50 sport; 21,00 po- gadanka aktualna.

Kraków — 8,00 muzyka lekka — płyty; 14,00 muzyka obiadowa — płyty; 15,10 lokalne wiadomo- ści gospodarcze; 17,00 pogadanka aktualna; 17,10 francuska muzy- ka operowa — płyty; 17,55 wi- adomości bieżące; 21,00 chwila społeczna; 21,05 sport.

Łódź — 13,45 utwory Ryszarda Wagnera — płyty; 14,15 łódz- ka giełda; 14,20 muzyka obiadowa — płyty; 17,00 nowe nagra- nia płytowe; 17,30 wiadomości sportowe; 17,35 „Jak uniknąć ro- baczynych owoców” — pogadan- ka; 17,50 o wszystkim po troszku 21,00 „Niefrasobliwe uwagi na temat podróży i ferii letnich” — felieton.

PROPONUJEMY

LAMPOWICZOM

15,15 Königs. — Rozmaitości

muzyczne. 15,30 Berlin — Muz. kameralna. 16,00 Wrocław — Koncert popularny. Wiedeń — Wesola aud. muzyczna. 16,10 Ry- ga. — „Tosca” op. Pucciniego. Praga — Programy rozrywkowe. 17,05 Sztokholm — Pieśń z tow. lutni. 17,15 Mediolan — Muz. ta- neczna. 17,30 Budapeszt — Muz. jazzowa. 18,00 Hilversum 1 — Muz. przyjemna. 18,15 Lipak — Koncert rozrywkowy. 18,45 Droiti- wick — Utwory de Falli w wyk. orkiestry i solistów. 19,00 R. Pa- ris — Rozmaitości muzyczne. Monachium — Melodie operetko- we. Lyon — Koncert rozrywkowy. 19,20 Florencia — Koncert chó- ru. 20,00 Budapeszt — „Gejsza” op. Jonesa. Bruksela flam. — Koncert symf. z udziałem sol. (skrz.). 20,10 Königs. — „Radości i smutki miłości” aud. muzyczna z udziałem solistów i chóru. 20,45 Strasburg — Koncert Wagnerow- ski. 21,00 Mediolan — „Lohen- grin” op. Wagnera. 21,05 P. Pa- risien — „Chopin” audycja słow- no — muzyczna. Bruksela fr. — Koncert z Ostendy. 21,30 Lyon — Koncert muz. symfonicznej. 22,05 R. Paris — Koncert symf. 22,10 Budapeszt — Muzyka cygańska. 22,30 Londyn Reg. — „Ameryka tańczy” muz. taneczna z Amery- ki. 23,00 Wiedeń — Koncert roz- rywkowy. 23,25 Hilversum 1 — Pieśń i muz. organowa. 24,00 Frankfurt i Sztuttgart — Wesole melodie operetkow. muz. lek- ka i taneczna. Wrocław i Lipsk — Muz. taneczna oraz rozrywko- wa.

KREM
pea TO KREM
DLA CIEBIE

R. Barcikowski S. A. Poznań

Fryzjerski

pomocnik mesko-damski, trwała, wodna, zdolny zmienić posadę. — Zgłoszenia Katowice, Poste re- stante, dowód 952. zd 59 888

27. WOLNE MIEJSCA

Ucznia

z małą maturą lub szkoła han- dlową do interesu zbożowego — przyjmie zaraz. Zgłoszenia pi- śmienne z odpisem świadectwa i życiorysem Oredownik, Poznań n 15 615

Szofer

rzeźnik poszukuje posady. Oferty Oredownik, Poznań zd 59 964

Humor zagraniczny

— Pelasiu, dziś na kolacji będzie troje gości.
— Czy pani chce, żeby jeszcze raz do nas przyszli? (M)
(„Ric et Rac”, Paryż).

Ogłoszenia

1-lamowy milimetr lub jego miejsce kosztuje: w zwyczajnych na stronie 6-la- mowej 15 groszy, na stronie redakcyjnej (4-lamowej) a) przy końcu części redakcyjnej 30 groszy, b) na stronie czwartej 50 groszy, c) na stronie drugiej 60 groszy, d) na stronie wiadomości miejscowych 1.— zł. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów, w tym 5 nagłówkowych) słowo nagłówkowe drukiem tłustym 15 groszy, każde dalsze słowo 10 groszy. Ogłoszenia większe wśród drobnych poczynając od ostatniej strony, 1-lamowy milimetr 30 groszy. Ogłoszenia skomplikowane, z zastrzeżeniem miejsca — od powszechnego wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia do bieżącego wydania przyjmujemy do godziny 10,30, a do wydań niedzielnych i świątecznych do godziny 9,30 rano. Za błędy drukarskie, które nie zwiększają treści ogłoszenia, administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmujemy tylko za opłatą z góry. Nakład i czcionki: Drukarnia Polska S. A. w Poznaniu. — Konto P. K. O. Poznań 200 148. Poczta konto rozrachunkowe: Poznań 3, numer kartotek 68.

Prenumerata

pocztą miesięcznie 2,34, kwartalnie 7.— zł (6 wydań w tygodniu). — Przez agencję własną (7 wydań w tygodniu) miesięcznie 2,35 oraz odpow. dopłata za odnośnienie do domu. Egzemplarz pojedynczy codzienny 10 groszy, niedzielny 15 gr. Adres redakcji i administracji centralnej: Poznań, św. Marcin 70. Telefony: 40-72, 14-76, 33-07, 44-61, 35-24, 35-25; po godz. 19 oras w niedziele i święta tylko: 40-72. Redaktor odpowiedzialny: Jan Płazak z Poznania. Za wiadomości i artykuły z m. Łodzi odpowiada Władysław Maciąg, Łódź, ul. Piotrkowska 91. Za ogłoszenia i reklamy odpowiada Antoni Leśniewicz z Poznania. — Rekopisów niezamówionych redakcja nie zwraca. — W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeskód w zakładach, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma a prenumeratorzy nie mają prawa domagania się niedo- starzonych numerów lub odszkodowania.

Przekręciłam

POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA — NAPISAŁ MICHAŁ POŁONUS

35) Drgnął i zwrócił się ku niej. Stała o trzy kroki i w srebrzystych blaskach księżyca, przeświecających aureolę jej jasnych włosów wyglądała jak usposobienie smutku i obawy.

— Co dziecinie? — zapytał z niezwykłą tliwością, topiąc w jej oczach pełne miłości spojrzenie.

Powieki jej zatrzepotały, a serduszek załomotało jednocześnie lekkiem i radością, ale odpowiedziała głosem pozornie zwykłym:

— Chodź do domu, kolacja stygnie.

— Tak?... Już?...

— Od godziny już, a ty się tak zaszędziasz.

— Bo wiesz... — zaczął obojętnie niby, obracając w palcach kopertę. — Otrzymałem list od generała... Będzie musieli wyjechać za dwa dni najpóźniej.

— Za dwa dni... — powtórzyła jak echo, bawiąc się nerwowo warkoczem.

— Tak, ja do pułku, ty do szkoły — podkreślił, patrząc w jej twarz z bolesnym pragnieniem wyczytania z niej pożądanego wrażenia.

— Rozumiem — rzekła tylko.

Zesztywniał i rzucił sucho:

— Ja mógłbym i jutro jechać, ale ty do szkoły masz więcej przygotowań, dlatego powiedziałem „za dwa dni”.

— Jam już prawie gotowa, możemy i jutro... Wszystko mi jedno — odparła spokojnie nie podnosząc oczu.

Słowa te szarpnęły go za serce, a na twarz wystąpił rumieniec upokarzającego zawodu. W jednej chwili uczuł się tak zdeptanym w swych uczuciach, że wybuchnął z gorzką ironią:

— Oczywiście, wszystko ci jedno!

Dawno ci już wszystko jedno!

Cofnęła się z wyrazem zdumienia i trwogi w wielkich oczach.

— Chodź już! — krzyknęła z wysiłkiem.

— Ależ idź, nie wstrzymuję cię. — Sam przyjdę, jak zechcę.

Odwrócił się do niej plecami, chcąc ukryć wyraz burzy, szalejącej mu w piersi.

Zachwiała się, jakby otrzymała cios w samo serce i pierzchnęła, potykając się i zachłystując łkaniem. Obejrzał się, gdy znikła na zakręcie uliczki i uśmiech gorzkiego bólu zmienił mu rysy:

— Wszystko jej jedno!... Ha, ha!... A ja się jeszcze ludziłem, głupi, że nieświadoma, jak dziecinie... Roilem sobie, Bóg wie co i na tym budowałem nadzieję szczęścia życia całego... Tym żyłem i wierzyłem, jak ślepiec, choć

widziałem jasno, że czuje do mnie wstręt. Tak, to było to... A ty poczyliwy stryju, śmiałeś się z mych obaw i utwierdzałeś w tej ślepotcie.

Choć kto wie? Nie na wyznanie serca odpowiedziała mu przecie „wszystko mi jedno”. Nie miał zamiaru tego uczynić i nie uczynił. Jak to było? — Acha... — Mówił o liście, o wyjeździe... Oczekiwał jakiegoś wzruszenia, które by go upewniło... dało nadzieję, że nie jest obojętny i podrażniony jej spokojem, uniósł się i rzucił jej w twarz brutalnym oskarżeniem o nieczystość... A Bogiem, a prawdą czy miał prawo? To króciutkie zdanie mogło oznaczać zarówno jej gotowość do wyjazdu z nim w każdej chwili, jak i rezygnację, a może poprostu zadowolenie, że jedzie już do wymarzonej szkoły. — W żadnym zaś razie nie pogardzało jego uczuciem, bo o nich nie wiedział... Nie mówił jej o nich, to jasne. — Była wszakże tak zaskoczona i przerażona jego wybuchem. Więcej: Było coś w jej twarzy i w całej postaci, co wołało o litość do nieba. A w takim razie nie spojrzysz już nawet na niego, nie zbliży się nigdy i kto wie...

Chwycił z rozpaczą za czuprynę i krzyknął w głos:

— Chryste Panie! — Gotowa nie jechać ze mną! Com ja uczynił, szalony?!

Zimny dreszcz wstrząsnął nim.

— Nie! To niemożliwe! Nie zostawi jej tu, choćby miał nawet... Zginęłaby! — jęknął i zdecydował nagle: — Musi to naprawić... Będzie prosił, błagał... Wyzna jej wszystko i niech się dzieje, co chce, byle tylko była uratowana.

Porwał się i pędem rzucił ku domowi.

U progu zatrzymał się, zebrał jako tako rozprószone myśli i przybrawszy twarz w maskę zwykłego spokoju — wszedł.

Starzy kończyli kolację.

— Toć już wszystko wystygło na nic — odezwała się z wyrzutem Dębiczowa, stary dodał:

— Siadajże.

— Nie chce mi się jeść! Otrzymałem list od generała — wyrecytował z pośpiechem.

— Od generała? — spytał jednocześnie, patrząc nań niemal z przerażeniem.

— Pisze mi, że oczekuje mnie z niecierpliwością. Właściwie to rozkaz z nominacją na porucznika — ciągnął siląc się na radosną podniecie.

— To już?... — rzekła bezdźwięcznie stryjanka.

Opuściła bezradnie ręce, a w oczach zabłysły łzy. Stary milczał i patrzył w ziemię. Staszek popatrzył na nich ze współczuciem, po czym jął mówić gorąco beztadnie:

— Moi drodzy! Tylko nie to! Dziś każdy Polak ma dwie matki, a tamta pierwsza!... i gdyby nawet przyszło... to tylko obowiązek święty... Rozumiecie? Ale ja wrócę. — Wierzę w to, jak w Boga. Błogosławcie mi tylko i nie smućcie się, bo będzie mi tam ciężko.

Przypadł stryjence do rąk i całował z czułością.

— Ja wiem, synku... — starała się tłumaczyć głosem zdławionym — my cię nie wstrzymujemy, tylko...

— Tylko co? stryjanko, co? — przerwał jej — lzy leją jak groch. O! o! Kap, kap... Prawda, stryju? I to za takim narwanym drapichrustem, ha, ha!

Przysiadł u ich kolan, starając się gwałtem rozmieszyć ich. Uśmiechnęła się, choć przez łzy.

— Kiedyś ty zawsze taki...

— A taki. Kiepski wariat, ale kochany, co?

— I kiedyż to? — zapytał stary.

— Pojutrze już tatku. Niechno matenka szykuje na gwałt Hanię do podróży — trzepał beztrosko, rozglądając się po izbie.

— Nie ma jej w domu — odpowiedział stryj.

— A gdzieżby była?

— Poszła przecie wołać cię na kolację.

— Acha, zaraz ją znajdę.

I wypadł za drzwi, rad, że tak łatwo poszło mu ze starymi, z drugiej strony, targany niepokojem, gdzie jest i jak się czuje.

Drewny wyrzutami sumienia i najsprzeczniejszymi przypuszczeniami, biegł jak szalony, szukając jej po wszystkich zakątkach sadu, ogródka, podwórza, ale na próżno.

Przetrasnął nawet zakamarki zabudowań i też jej nie znalazł.

Wyołbrzmiłony strach zaczął podnosić mu włosy na głowie.

Stał i rozglądał się, ocierając potem zroszone czoło. — Czyżby przeoczył gdzieś jakieś miejsce? — Nie.

Postanowił przeszukać raz jeszcze wszelkie możliwe skrytki, by przynajmniej upewnić się, że nie ma jej poza domem, gdy nagle wzrok jego padł na kępę bzuw tuż przy sadzawce i ożywił się nadzieją. Ruszył tam gorączkowo i podszedłszy, zatrzymał się nasłuchując: — Doleciał go szeleki — spazmem duszy — szloch. Zbliżył się jesz-

cze o krok, rozchylił ostrożnie gałęzie i spojrzął:

Skulona i wciśnięta w najgłębszy kąt krzewów, siedziała biedna Hania. Główkę miała wtuloną w fartuszek, a bolesny szloch wstrząsnął jej delikatną postacią.

Cichutko, aby jej nie przestraszyć, obszedł krzewy i niepostrzeżony osunął się tuż przed nią na kolana z szepczeniem, w którym drgała cała głębia uczucia i skruchy serdecznej:

— Haniuś.

Nie słyszała.

— Haniuś! — powtórzył głośnie.

Drgnęła gwałtownie i spojrzawszy — zerwała się z jękiem, jak spłoszona ptaszyna do lotu.

Z błagalną rozpaczą chwycił ją za rękę:

— Hanecko! na Boga! Nie uciekaj!... błagam cię na wszystko! Nie bój się... Chcę ci tylko coś powiedzieć... wysłuchaj mnie...

Nie wyrwała mu rąk, ale drżała tak silnie, że zatrząsł się:

— Ale uspokój się, kochanie... usiądź... na chwilę tylko...

Osunęła się bezwładnie w swój kącik i łkając wewnętrznie — ukryła twarzyczkę w dlonie.

— I nie płacz tak, dziecinie... Spójrz na mnie choć raz, bo nie mogę... — i delikatnie odjął jej rączki od twarzy.

Podniosła nań oczy na sekundę, ale tak zalane łzami, tak żałośnie i trwożnie, że jął gwałtownie tulić jej ręce do ust i głosem przerywanym, załamującym się co chwila, wyznawał:

— Haniuś, najdroższa... daruj mi... Postąpiłem jak brutal... wiem, ale wierz mi, Bóg świadkiem, zapomniałem się tylko z bólu... Bo ja cię tak przeogromnie kocham, Haniuś... — kocham nie jak brat, ale jak mężczyzna kobietę, którą pragnąłby nazwać swą żoną, rozumiesz? — Kocham od pierwszej chwili... Początkowo nie zdawałem sobie z tego sprawy... nie wiedziałem, co to miłość... nie kochałem nigdy... Dopiero uświadomiłem to sobie kiedyś... Myślałem wówczas, że serce pięknie mi z nadmiaru szczęścia i tego uczucia. Ale nie mówiłem ci nic, bo wiedziałem, że darzysz mnie tylko miłością siostrzaną i nie chciałem cię niepokoić... bałem się... i postanowiłem czekać... milczeć, dopóki... Rozumiesz?

Westchnął ciężko i ciągnął dalej:

(Ciąg dalszy nastąpi)

ADAM NAWICZ

Za cudze winy

Powieść sensacyjna

17) Ale żądać za to podziękowania i pragnąć, aby odrzuciła tych krewnych dla niego?! To nie zgadzało się z bezinteresownością Andrzeja!

A jednak rozstanie to napelniało serce jego rozpaczą bez granic.

Nareszcie otworzyły się drzwi i na progu stanęła wysmukła postać Anny. Twarz jej była nieco blada a modre oczy lekko zaczerwienione.

Andrzej poruszył się niespokojnie. Dziwna rzecz, ale w tej bladej, smutnej twarzyczce dostrzegł jak pewną zmianę, która go bardzo boleśnie dotknęła. Był to jakiś nieuchwytny cień powagi czy wyniosłości, nieznanej Annie Zborskiej, a bardziej stosownej dla Anny Siekierskiej. Była to drobna, dla Andrzeja jednak przecież bardzo przykra. Klasyczna główka, jasnymi ozdobiona włosami, zdawała się być dumnie podniesiona, jakby dla zaznaczenia, że teraz Anna już nie jest sierotą z łaski wychowywaną, ale dziedziczką znanego nazwiska i majątku! Może ubranie zmieniło ją tak bardzo! Anna miała dziś na sobie naj-

lepszą suknię, ostatni podarunek Andrzeja. Miękki jedwab popielaty w miękkich fałdach spływał i uwydatniał znakomicie wysmukłą postać dziewczęcia.

W pokoju przez chwilę panowała cisza. Andrzej przestąpił ku dziewczynie, wyciągając rękę, Anna nie podnosząc oczu złożyła w niej zimne jak lód palce. Wobec uścisku tej dłoni szlachetnej, która kierując młodzieńca, znikł sztuczny spokój Anny i głośnie łkanie wyrwało się z jej piersi.

Andrzej nie próbował jej uspokoić. Przed rokiem jeszcze może obchodząc się z nią jak z dzieckiem ukochanym, ująłby w ramiona rozpłakaną i ukołił jej żal pieśczęcią i słowem serdecznym, dziś trzymał się z daleka, a chociaż ta pozorna obojętność zdawała jeszcze jego cierpienia, usiłował go niczym nie zdradzić i pozostał zupełnie spokojny.

Nie pojmował też pomimo swej miłości, tego wybuchu żalu Anny. Myślał, że to wynik wzruszenia i niepokoju, jakim ją bądź co bądź nieznana

przejmuje przyszłość; nie przypuszczał, że w sercu Anny było jeszcze miejsce na inne uczucie prócz radości ze zdobytych bogactw.

Ale Anna zapomniała teraz rzeczywiście, że otrzyma wszystko, czego tak gorąco pragnęła, że posiadać wysokie stanowisko i otoczona będzie ogólnym uwielbieniem — teraz nie myślała o niczym innym, jak o rozłące z drogim, najlepszym, najsłodszytniejszym w świecie opiekunem.

— Pamiętaj Anno — odezwał się wreszcie Andrzej z przymuszonym uśmiechem — że pani Wańska nie powinna widzieć śladów łez na twojej twarzy. W wielkim świecie, do którego dziś już należysz, ludzie nie płaczą i kryją się ze swymi uczuciami. Zresztą, wszelkie wzruszenia nie zgadzają się z dobrym tonem.

— W takim razie nigdy nie będę umiała dostosować się do form towarzyskich — odrzekła z płaczem. — Pozwól mi dziś chociaż wyplakać się do woli i zostawić u ciebie lepszą połowę mej duszy.

— Dlaczego miałabyś rozstawać się z tą lepszą połową? — zapytał łagodnie.

— Bo wiem, że stanę się jeszcze bardziej próżna, że nowe moje otoczenie każe mi zapomnieć o wszystkim, czego mnie uczyłeś. Czemu oddajesz mnie w ich ręce? Czemu odpowiadając na to ogłoszenie? Czemu nie zatrzymujesz mnie przy sobie? Bez cie-

bie jestem niczym! Brak mi woli i energii...

— Anno — szepnął Andrzej drżącymi ustami — wszakże zostawiłem ci drogę do wyboru. Mogłaś iść lub zostać.

— Wiem, wiem. Serce mi się krwawi, a jednak dobrowolnie zgodziłam się na opuszczenie was. Wiem, że jestem samolubna i niewdzięczna, gardzę sobą za przyjęcie spóźnionej jałmużny stryja, a brak mi odwagi, aby wyrzec się majątku i świetnego stanowiska.

— A ja nie mam prawa zatrzymać cię wbrew twojej woli. Zresztą stryj ma do ciebie większe niż ja prawa.

— Większe prawa? — zawołała — patrząc na Andrzeja ze łzami w oczach. — Więc ty żadnych do mnie nie masz praw? Ty, któremu zawdzięczam wszystko? Patrz, przed tobą stoi istota, w której sercu wdzięczność dla ciebie nie wygasła nigdy i dla tego przyjmując jałmużnę stryja, czuję podwójnie własne poniżenie. Miłosierdzie stryja upokarza mnie, a jednak biorę wszystko, do czego tęskniłam od dawna, bez czego świat mi się pusty wydaje.

— A więc życie bez bogactw żadnej dla ciebie nie ma wartości? Jeżeli tak, to nie masz czego żałować. Pan Siekierski posiada miliony, łatwo więc będzie mógł zadowolić wszelkie twoje zachcianki.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Japonia podbija Chiny nie tylko bronią, ale i narkotykami

Rewelacje przedstawiciela Chin, złożone przed komitetem Ligi Narodów w sprawie handlu opium

Przedstawiciel Chin, dr Wiktor Hoo Ci-Tsai, złożył przed komitetem Ligi Narodów dla zwalczania handlu narkotykami oświadczenie nast. treści: „Japończycy wtargnęli do Chin nie tylko z żołnierzami i armatami, lecz również z narkotykami. Mandżukuo, okupowane przez Japończyków, stało się niejako „arsenałem” dla narkotyków.

Japońskie konsulatory w Chinach są punktami rozdzielczymi zabójczej trucizny.

Auta ciężarowe japońskiej armii zajmują się transportowaniem opium.

Ciężkie te zarzuty potwierdził niestety członek międzynarodowej komisji kontrolującej handel narkotykami, zastępca szefa wydziału dla Dalekiego Wschodu ministerstwa spraw zagranicznych Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Stuart Jamieson Fuller.

Ten głos Fullera należy uważać już jako całkowicie pewny, gdyż nie jest on głosem przedstawiciela narodu, który znajduje się w walce z Japonią. Delegat Fuller stwierdził zupełnie ściśle dane nast.:

Dnia 29 grudnia 1937 roku

wywieziono z Iranu do Japonii 109 ton surowego opium.

Japonia zamówiła w Iranie w ciągu stycznia, lutego i marca 211 ton opium. W wojsi Buzir w Iranie 82 ton opium. Na statku „Singapore Maru”, płynącym pod japońską flagą wojenną, przywieziono do portu w Tientsin 31 ton opium. Transport ten został oddany do dyspozycji japońskich władz wojskowych. Trzysta skrzyń opium z tego transportu przywieziono do Szanghaju w dniu 22 kwietnia r., z przydziałem dla japońskich władz okupacyjnych. Jeden z pułkowników japońskich kierował rozdziałem 208.650 kg opium w okręgu szanghajskim.

Delegat Fuller zaatakował Japonię, że sprzedając opium w tak olbrzymiej ilości Chińczykom

ma ona na celu nie tylko degenerowanie swego przeciwnika,

lecz również korzyści materialne, aby dochodami z tego zabójczego handlu pokrywać wydatki, związane ze zdobywaniem Chin. Również akcja Japończyków nie ogranicza się wyłącznie do Chin. Podobnie jak to już uczynili w Mandżukuo, zamierzają Japończycy wybudować w Szanghaju fabrykę, w której będą produkować z opium heroine.

Już w ciągu miesięcy 15-tu do końca 1937 roku przesłali Japończycy do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej 65 kg heroiny, co stanowi aż dwie trzecie ogólnego światowego zapotrzebowania heroiny w ciągu całego roku.

Ilość wysłanej heroiny do Stanów Zjednoczonych jest wystarczającą dla 10.000 narkomanów.

To ciężkie oskarżenie delegata Fullera oraz wywody przedstawiciela Chin zostały poparte przez przedstawiciela Egiptu T. W. Russel Pacza pułkownika C. H. L. Shermana z Kanady i majora W. H. Coles z Anglii.

Ostro odpierał zarzuty przedstawiciel Japonii, Eiji Aman. Delegat Iranu, jedyny który bronił Japonii, wyraził zdziwienie jak to jest możliwe, aby wywóz opium z Iranu mógł osiągnąć tak olbrzymie rozmiary. W tym momencie przedstawiciel Chin dr W. H. Ci-Tsai, zaofiarował

wyświetlenie filmu, przedstawiającego handel opium,

uprawiany przez Japończyków w opu-

szczonej przez nich dzisiaj koncesji Hankau. E. Aman sprzeciwił się wyświetlaniu tego filmu, grożąc że opuści konferencję, gdyby istotnie komitet zgodził się na wyświetlenie tego filmu. Komitet zrezygnował z oglądania filmu, zresztą nie mając żadnych wątpliwości, co do danych przedstawionych nie tylko przez delegata narodu, który broni się przed najazdem japońskim, lecz również przez przedstawiciela Stanów Zjednoczonych Ameryki

Północnej, który jest znany już od dawna, a więc sprzed okresu obecnej wojny japońsko-chińskiej jako fanatyczny działacz na terenie walki z handlem narkotykami.

Jego więc wywody potraktowano z całą bezstronnością i pełną wiarą. Japonia miała złe godziny w Genewie, dusząc się sama od argumentów, wyłaniających się z zabójczych oparów trucicielskiego opium.

Życie Poli Negri

Kariera Poli Negri jest szybka i niezwyczajna — isticie w tempie amerykańskim. Ta wiecznie młoda kobieta już przeszło 20 lat pracuje w filmie, i nie można powiedzieć, żeby jej gwiazda przygasła.

Życie Poli Negri uклада się jak w bajce. Nieznana uczennica szkoły baletowej przy teatrach rządowych w Warszawie, Apollonia Chatupiec, przyjmuje pseudonim „Poli Negri”. Jako absolwentka tejże szkoły debiutuje, mając lat 16 w roli „Anieli” w „Ślubach panienskich”, gra później Klarę w „Końcu Sodomy” i staje u szczytów powodzenia, dzięki swej kreacji „Sumur-nie”.

Dalsza jej kariera toczy się już zwykły-

mi torami każdej wielkiej gwiazdy. Kiedy znalazła się w Ameryce, szybko zawiadnęła sercami Amerykanów. Pola Negri, doceniając wielkie znaczenie reklamy w Ameryce poczyniła działać. Staje się kapryśna, przesadna. Jadąc do atelier spotyka na drodze kota, zwraca do domu i nie jedzie do nakręcania filmu. Fama o tym szybko roznosi się po Hollywood i dalej. Wszystkie koty na terenie wytwórni szybko wytępiono, między innymi piękną kolekcję kotów Glorii Swanson, co wywołało wielką awanturę.

Później roznosi się plotka, że Pola u-bóstwia garbusów, sama opowiada, że dotknięcie ułomnego przynosi szczęście, w

NAJWIĘKSZY GLOBUS

Wykonano go w Londynie, ze szczególnym oznaczeniem posiadłości brytyjskich na świecie. Globus ma 1.80 cm średnicy

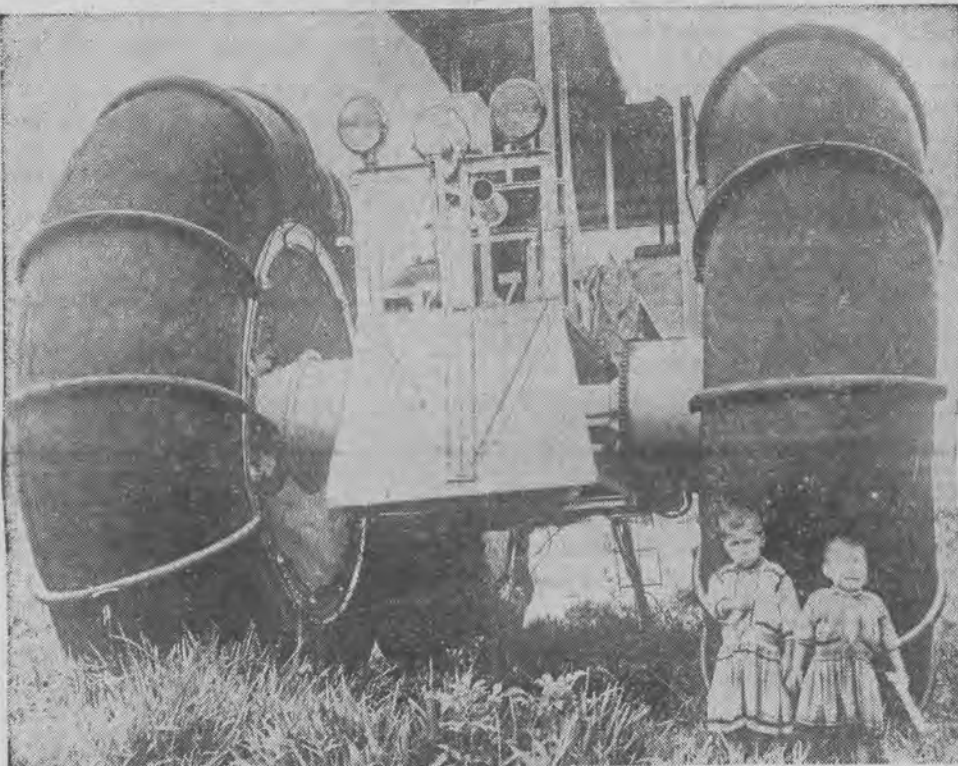
wyniku czego wytwórnia dla świętego spokoju angażuje kilku ułomnych i każe im być niedaleko kapryśnej aktorki. To zachowanie się Poli Negri zrobiło swoje. Ty-siące plotek kursowało po Ameryce. Stała się tematem rozmów całej Ameryki. Dalsza kariera jest już znana, milion dolarów rocznie zarabia i staje się sławną.

Dziś Pola Negri mniej już pracuje w filmie, ale z nim całkowicie nie zrywa, zdobywając nowe tryumfy w kreowanych przez siebie filmach.

Słoń pogrzebany uroczystie

Po raz pierwszy w dziejach wyspy Ceylonu został pogrzebany w niezwykle uroczysty sposób według bogatej ceremonii buddyjskiego słoń imieniem Au-Mai, który należał do rządu świętych słońi jednej ze świątyń w Kolombo.

W ceremoniale grzebania słońia wzięło udział pięciu kapłanów oraz niezliczone tłumy tubylców. Z europejczyków tylko nieliczni dostąpili zaszczytu asystowania w tej rzadkiej uroczystości.

DZIECI I MASZYNA

Geologowie amerykańscy stwierdzili, że bagna znajdujące się opodal Florydy, kryją w sobie ropę. Badań terenów dokonuje się przy pomocy olbrzymiej amfibii, mogącej posuwać się swobodnie tak na lądzie, jak i na wodzie. O rozmiarach jej świadczy powyższe zdjęcie amfibii i dzieci indyjskich ustawionych na jej łle

Brrr! — Jeszcze mnie teraz Przebiegają dreszcze, Gdy sobie wczorajsze Wspomnę sny złowieszcze!

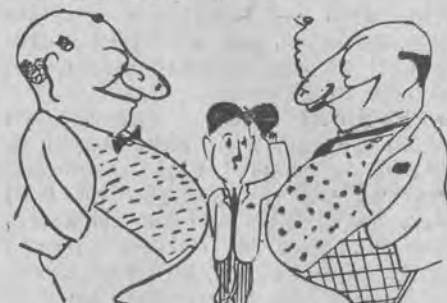
Bowiem właśnie wczoraj, Złany potu szronem — Śniłem, że (pomyślcie!) Mam zostać... masonem!

Ledwie mnie wpisano Do jakiejś tam księgi, Zaraz mi mistrz łoży, Grubas jakiś tegi Oznajmił, że muszę Spełnić trzy warunki, A dopiero potem Wejść do spelunki! —

Po pierwsze, że muszę (W myśl ich procedury) Zostać czymś w rodzaju Wysokiej figury.

Gdyż (w myśl ich przepisów) Do masonskiej łoży Mogą być przyjęci Najmniej „dyrektorzy”!

Najmniej — to ma znaczyć, Ze, innymi słowy — Muszę być w cywilu Człowiekiem wpływowym! —

Ja im się tłumaczę, Ze właśnie nic z tego — Ze właściwie jestem Całkiem do niczego — Ze się nie nadaję, (Zważywszy to wszystko) Na żadne wpływowe, Wyższe stanowisko — To oni odrzekli, Ze to nic nie szkodzi — Bo takich jest więcej A każdy rej wodzi! —

Więc ja powiedziałem, Ze spełnię warunek — Więc mi zaraz ważny Dał posterunek! —

Potem przyszedł do mnie Z mordą w kształt framugi Inny grubas i rzekł Bym spełnił punkt drugi, Bym się mianowicie, Dając folę łydkom — Przy pierwszej okazji Zaczął kłaniać... żydkom! —

Więc ja zaraz wrzasnę Stę głosów akordem, Ze... owszem — dotychczas Wziął niejedną w mordę — To oni — że przepis Mówi najwyraźniej — Ze trza przed żydkami Koniecznie się błażnić — Przeto ja — wstrzymując Się od odpowiedzi — Pytam z ciekawości O warunek trzeci! —

To oni — że jeśli Zostanę masonem, Wtedy, oczywiście —

Zbyć się muszę mrzonek O jednej ojczyźnie I o jednym kraju — Ze wtedy świat cały (Według ich zwyczaju) Będzie mi ojczyzną I... dalej w te słówka — Koniec końców taka Międzynarodówka! —

To ja im powiadam — Dobrze — a co powie Społeczeństwo, gdy się Przypadkowo dowie, Ze ja filar — świecznik — Wysoka figura — Robię coś — od czego Cierpie ludzom skóra?

To oni — że jeśli Na jaw wyjdą rzeczy — To pan — żeś masonem Po prostu... zaprzeczy! —

Chciałem mu coś odrzec Przy pomocy pięści — Ale mnie obudził Ktoś na jego szczęście! —